

Alexandra Zvalová, Iveta Nováková

Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru

Anotácia: Cieľom štúdie je predstaviť kreovanie a úlohy zahraničnej jednotky Policajného zboru v kontexte rastúcej migračnej vlny najmä vo väzbe na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž, ktorým sa ustanovila európska a pobrežná stráž na zabezpečenie európskeho integrovaného riadenia hraníc. Okrem toho autorky prezentujú teoretické východiská i aplikačné postupy v rámci zvyšovania odborných jazykových kompetencií členov zahraničnej jednotky Policajného zboru, ktoré predstavujú čiastkové výstupy medzinárodnej vedeckovýskumnej úlohy Jazykové moduly pre vybrané služby PZ (VÝSK. 165).

Kľúčové slová: zahraničná jednotka Policajného zboru, Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž, migračná kríza, odborný jazyk, odborný jazykový kurz.

Úvod

V roku 2015 sa v krajinách Európskej únie (ďalej len „EÚ“) pri kontrole schengenských hraníc zhoršila situácia vo vývoji nelegálnej migrácie.¹ Na základe tohto stavu sa na Slovenskú republiku (ďalej len „SR“) obrátili niektoré krajiny EÚ (napr. Maďarsko² a Slovinsko³) so žiadosťou o poskytnutie policajných síl a prostriedkov na posilnenie existujúcich kapacít na území týchto krajín. Vzhľadom na to, že SR pristúpila k pomoci krajinám postihnutých migračným tlakom, začalo byť nevyhnutné posilňovať aj policajné útvary, ktoré zabezpečujú plnenie schengenského kódexu vo vnútrozemí SR a na schengenskej hranici s Ukrajinou⁴.

1 Štatistický exkurz zahraničnej migrácie v európskom kontexte

Zahraničnú migráciu je možné definovať ako priestorovú mobilitu obyvateľstva, ktorej podstatou je pohyb osôb cez hranice štátov s úmyslom usadiť sa v druhej krajine na určité obdobie. Definíciu zahraničnej migrácie na vyššej úrovni ponúka Medzinárodná organizácia pre migráciu, ktorá ju definuje ako pohyb osoby alebo skupiny osôb z jednej geografickej jednotky do druhej cez administratívnu či politickú hranicu s cieľom usadiť sa definitívne alebo prechodne na mieste inom, ako je miesto pôvodu osoby.⁵ V čase vrcholenia migračnej krízy viaceré členské štáty EÚ (napr. Grécko, Taliansko, Maďarsko, Slovinsko a Chorvátsko) a tretie krajiny (napr. Macedónsko⁶ a Srbsko) zaznamenali rekordné počty prichádzajúcich migrantov⁷, čo ovplyvnilo aj vývoj v SR. V roku 2015 členské štáty uviedli viac ako 1 820 000⁸ odhalených neoprávnených prekročení vonkajšej hranice. Táto

¹ Bližšie napr. <http://bruegel.org/2016/02/eu-migration-crisis-facts-figures-and-disappointments/>; Európska migračná sieť Výročná správa o imigrácii a azyle 2015, s. 92.; <https://euractiv.sk/analyzy/zahranicie-a-bezpecnost/migracna-kriza-fakty-cisla-sklamania/>.

² SR vyslala do Maďarska 2 kontingenty po 50 policajtov v termínoch 20. 10. – 20. 11. 2015 a 24. 11. – 23. 12. 2015.

³ SR vyslala do Slovinska 2 kontingenty v počte 20 policajtov v termíne 6. 11. – 21. 12. 2015 a 4. 2. – 5. 3. 2016.

⁴ Návrh na zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru a miest zamestnancov Ministerstva vnútra SR o 300 na vytvorenie zahraničnej policajnej jednotky na ochranu schengenskej hranice EÚ schválený uznesením vlády SR č. 600/2015.

⁵ ŠUP, R. Aktuálne problémy migrácie v Európe a jej ľudskoprávna dimenzia. In MARCZYOVÁ, K., MEDELSKÝ, J., ODLER, R. a kol. *Aktuálne problémy migrácie v Európe a jej ľudskoprávna dimenzia*. Praha, 2016. s. 56 – 57.

⁶ V multilaterálnych vzťahoch sa používa názov FYROM – bývalá juhoslovanská republika Macedónsko.

⁷ SR do všetkých 7 zmienovaných krajín prispieva vysielaním policajných síl a prostriedkov.

⁸ European Migration Network Annual Report On Immigration And Asylum 2015. [Európska migračná sieť Výročná správa o imigrácii a azyle 2015], s. 92.

(nikdy predtým nevidaná) hodnota bola viac ako šesťnásobkom počtu zistených hlásení v roku 2014, pričom rekordné mesačné priemery boli pozorované už od apríla 2014.

Rok 2015 sa začal s extrémne vysokými počtami neoprávneného prekročenia vonkajšej hranice najmä na troch významných migračných trasách – východná trasa Stredozemného mora smerujúca z Turecka na grécke ostrovy (najmä Lesbos, Chios, Samos, Leros a Kos) v Egejskom mori, trasa západného Balkánu s tlakom na Maďarsko a Chorvátsko z krajín západného Balkánu a stredná trasa Stredozemného mora s náporom na Taliansko a jeho ostrovy (najmä Sicília, Sardínia a Lampedusa). V januári bolo zaznamenaných viac ako 20 000⁹ odhalení a každý ďalší mesiac bol zaznamenaný nový rekord.

V júli došlo k obratu s viac ako 100 000 odhaleniami súvisiacimi so zmenou zákona v Macedónsku umožňujúcej migrantom legalizovať svoj pobyt na obdobie 72 hodín, ak podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu. Výsledkom bolo ďalšie zvýšenie toku, ktoré počas letných mesiacov v hraničných oblastiach spôsobovalo chaos a situácia sa zdala nezvládnuteľná a mimo kontroly. Koncom leta 2015 boli vyžiadané v Macedónsku aj v niektorých iných členských štátoch (napr. v Slovinsku) verejné autobusové a vlakové služby na prepravu migrantov, ale tok pokračoval až do októbra. Železničná spoločnosť Slovensko a. s. ako jediný zahraničný partner poskytla Macedónskym železniciam pomoc v podobe prenájmu ôsmich kusov osobných vagónov na kyvadlový transport migrantov z macedónsko-gréckej na macedónsko-srbskú hranicu.¹⁰ Až v novembri sa situácia trochu zmiernila, avšak celkový sumár v rámci EÚ za december bol stále viac ako 220 000 odhalení a táto hodnota bola stále nad úrovňou čísla za celý rok 2013.

Najviac zaťažená migračná trasa roku 2015, **východná trasa Stredozemného mora**, zaznamenala podľa Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra Frontex“) 885 386 migrantov prichádzajúcich na grécke ostrovy v oblasti východného Egejského mora, najmä Lesbos¹¹, čo je 17 krát viac ako v roku 2014, ktorý bol tiež rekordným rokom.

Enormný počet migrantov prichádzajúcich do Grécka mal priamy vplyv na **trasu západného Balkánu**, pretože osoby, ktoré vstúpili do EÚ v Grécku, sa pokúšali presunúť cez Macedónsko, Srbsko do Maďarska a Chorvátska a potom smerom k západnej Európe do svojich cieľových destinácií. V týchto prípadoch migranti neoprávnene prekročili vonkajšiu hranicu EÚ na dvoch miestach. Najprv v Grécku, a druhýkrát opäť vstúpili do EÚ z krajín západného Balkánu, cez hranice Maďarska so Srbskom. Od polovice septembra roku 2015 sa tok posunul smerom k chorvátskej hranici so Srbskom po tom, ako v Maďarsku ukončili výstavbu technickej prekážky – plotu na srbsko-maďarských hraniciach. V celej oblasti bolo zaznamenaných 764 038 odhalení neoprávneného prekročenia vonkajšej hranice, čo je 16-násobný nárast od roku 2014.

Tretou trasou s najvyšším počtom neoprávnených prekročení vonkajšej hranice EÚ za rok 2015 – 153 946 – bola **stredná trasa Stredozemného mora** s náporom na Taliansko. Oproti roku 2014 bolo zaznamenané mierne zníženie, ale toto číslo bolo stále vyššie ako celkový počet odhalení zaznamenaný pre celú EÚ v roku 2011, t. j. rok arabskej jari (141 051). Pokles bol spôsobený nižším počtom Sýrčanov (približne 40 000 v roku 2014 a 7 448 v roku 2015), ktorí sa presunuli na východnú trasu Stredozemného mora.¹²

Pri schvaľovaní rozpočtu EÚ na rok 2016 únia musela reagovať na aktuálnu situáciu prílivu migrantov. Zvýšený počet finančných prostriedkov bol preto určený európskym

⁹ V porovnaní s obdobím rokov 2009 – 2014 bolo v januári priemerne 4 700 odhalení.

¹⁰ Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Skopje. 2016. [online]. [citované 14.november 2017]. Dostupné na internete: https://www.mzv.sk/web/skopje/detail/-/asset_publisher/bZtjMy3iNwbo/content/slovenska-policialna-jednotka-v-macedonsku/10182?p_p_auth=gmK5zk2W.

¹¹ Risk Analysis for 2016 [Analýza rizík na rok 2016], s. 16.

¹² Risk Analysis for 2016 [Analýza rizík na rok 2016], s. 16.

agentúram, akými sú agentúra Frontex, Europol či Európsky podporný úrad pre azyl (EASO), zameraným na bezpečnosť a účinné zvládanie nelegálnej migrácie¹³. Peniaze slúžili nielen na vybudovanie záchytných táborov v miestach zvýšeného výskytu nelegálnych migrantov, ale aj na posilnenie schengenských hraníc. Ak by sa hranica nekontrolovala, hrozilo by, že si štáty začnú kontrolovať vlastné hranice a Európa by prišla o najväčší výdobytok európskej integrácie – slobodný pohyb osôb.

2 Genéza zahraničnej jednotky Policajného zboru

Kritická situácia v EÚ v súvislosti s nekontrolovaným prílevom migrantov a s ňou súvisiace potreby nasadzovania policajtov v zahraničí ovplyvnili aj vývoj v SR, ktorá začala prijímať relevantné opatrenia. Na 183. mimoriadnej schôdzi vlády SR¹⁴ konanej 3. novembra 2015 sa uznesením vlády SR č. 600/2015 schválil návrh na zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru a miest zamestnancov Ministerstva vnútra SR (ďalej ako „návrh“) o 300 na vytvorenie zahraničnej policajnej jednotky na ochranu schengenskej hranice EÚ. Účelom bolo vytvorenie policajných miest na pôsobenie slovenských policajtov na zahraničných vyslaniach v zmysle platnej právnej úpravy, resp. podpora vnútorných opatrení v boji proti nelegálnej migrácii v SR.

Na základe schválenia predloženého návrhu uznesením vlády sa začala kreovať zahraničná jednotka Policajného zboru (ďalej len „ZJ PZ“), ktorej gestom sa stal Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru (ďalej len „ÚHCP“). Problematiku jednotného postupu útvarov Ministerstva vnútra SR, ich organizačných zložiek a útvarov Policajného zboru pri výbere, príprave a vysielaní príslušníkov Policajného zboru na plnenie úloh pri zabezpečovaní kontroly hraníc členských štátov EÚ a tretích štátov¹⁵, ktoré uplatňujú ustanovenia schengenského *acquis* o kontrole vonkajších hraníc, a tiež na plnenie úloh pri zabezpečovaní kontroly hraníc na území SR bolo potrebné upraviť v internom predpise Ministerstva vnútra SR. **Nariadenie Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru** (ďalej len „pôvodné nariadenie“) nadobudlo účinnosť 15. apríla 2016, keď zahraničná jednotka začala svoju činnosť oficiálne vykonávať.

Policajti po úspešnom absolvovaní výberového konania, ktorému predchádzala žiadosť o zaradenie do výberového konania pre databázu ZJ PZ¹⁶, boli zaradení do personálnej databázy ZJ PZ.¹⁷ Títo policajti sú prioritne určení na pôsobenie v zahraničí, avšak v čase, keď medzinárodná situácia nevyžaduje podporu výkonu služby zo strany slovenských policajtov, vykonávajú štandardné činnosti výkonu služby Policajného zboru v priamom výkone služby v mieste ich pôsobenia.

V roku 2016 sa uskutočnilo 5 výberových konaní na Akadémií Policajného zboru v Bratislave (ďalej len „akadémia“) v spolupráci s Katedrou jazykov APZ, ktorá zabezpečovala preverovanie úrovne anglického jazyka u zúčastnených policajtov¹⁸. Vzhľadom na postupné napĺňanie personálnej databázy členov ZJ PZ sa v roku 2017 uskutočnilo len jedno výberové konanie. Na rok 2018 je plánované jedno výberové konanie. Na tento účel bola rozkazom riaditeľa ÚHCP zriadená komisia pre výberové konanie na vytvorenie a dopĺňanie personálnej databázy ZJ PZ pri zabezpečovaní kontroly hraníc¹⁹.

¹³ Európsky dvor audítorov. Osobitná správa: Reakcia EÚ na utečeneckú krízu: prístup založený na hotspotoch. 2017. s. 23 – 24.

¹⁴ UV-37196_2015.

¹⁵ Čl. 1 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

¹⁶ Príloha nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 40/2016.

¹⁷ Čl. 4 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

¹⁸ Čl. 4 ods. 9 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

¹⁹ Rozkaz riaditeľa Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru 42/2015 o zriadení komisie pre výberové konanie na vytvorenie a dopĺňanie personálnej databázy zahraničnej jednotky Policajného zboru pri zabezpečovaní kontroly hraníc v znení neskorších zmien.

Policajti sú prijímaní na základe dobrovoľnosti podľa taxatívne vymedzených kritérií a úspešného absolvovania výberového konania. V zmysle čl. 2 ods. 1 pôvodného nariadenia bolo zaradenie do databázy ZJ PZ podmienené znalosťou anglického alebo iného cudzieho jazyka minimálne na úrovni stupňa B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (CEFR)²⁰ alebo jeho ekvivalentu, zdravotnou klasifikáciou „A“, preukázaním absolvovania lekárskej preventívnej prehliadky kópiou platného posudku a vodičským oprávnením skupiny B. Uvedené skutočnosti sú preverované určenou komisiou počas výberového konania.

Rozlišujeme dva druhy vyradenia²¹ z databázy, a to trvalé a dočasné. Podľa čl. 5 ods. 1 pôvodného nariadenia sa policajt vyradí z databázy trvalo v prípade, ak prestal spĺňať podmienky zaradenia, napr. znalosť anglického jazyka klesla pod požadovanú úroveň B1 alebo sa znížila jeho zdravotná klasifikácia. O trvalé vyradenie môže požiadať policajt aj na základe vlastného rozhodnutia. Ďalším prípadom je skončenie služobného pomeru policajta. Ak policajt počas vyslania závažným spôsobom porušil svoje povinnosti, Etický kódex policajta podľa nariadenia ministra vnútra SR č. 3/2002 o etickom kódexe príslušníka Policajného zboru v znení neskorších predpisov alebo kódexy správania sa²² agentúry Frontex, zakladá to dôvod na trvalé vyradenie. Povinnosti policajta vyplývajú z jeho postavenia v rámci vyslaného tímu ZJ PZ, a to ako veliteľa, jeho zástupcu alebo ako člena tímu.²³ Úlohy všetkých členov tímu upravuje pôvodné nariadenie v čl. 14, 15 a 16. Presné znenie úloh je vždy špecifikované v príslušnom rozkaze prezidenta Policajného zboru²⁴, na základe ktorého je spoločný pracovný tím ZJ PZ vyslaný na plnenie úloh v zahraničí. Dočasne sa vyraduje policajt v osobitných prípadoch stanovených v ods. 2 čl. 2 pôvodného nariadenia.

Členovia ZJ PZ v zmysle čl. 6 a nasl. pôvodného nariadenia absolvujú odbornú a jazykovú prípravu, pričom neabsolvovanie jazykovej prípravy nie je prekážkou vyslania. Jazykovú prípravu policajtov tvorí kurz anglického jazyka alebo iného cudzieho jazyka zameraný na rozšírenie znalostí odbornej terminológie v oblasti kontroly hraníc. Odbornú prípravu policajtov tvorí teoretická príprava a výkon štátnej služby na základných útvaroch Policajného zboru dislokovaných na vonkajšej pozemnej hranici SR. Teoretická príprava sa skladá z osvojenia si vedomostí potrebných na plnenie úloh policajtov v zahraničí a prípravy

²⁰ Independent speaker – samostatný používateľ: Študujúci dokáže pochopiť hlavné body zrozumiteľnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v škole, práci, vo voľnom čase atď. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a zrozumiteľný. Rozumie textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo sa týkajú jeho práce. Dokáže porozumieť opisom udalostí, pocitov a prianí v osobných listoch. Študujúci je schopný zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí po anglicky. Je schopný spájať frázy jednoduchým spôsobom, aby opísal skúsenosti a udalosti, svoje sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia svojich názorov a plánov. Dokáže vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať svoje dojmy. Študujúci je schopný napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu buď známe, alebo patria do oblasti osobného záujmu. Dokáže napísať osobné listy opisujúce skúsenosti a dojmy.

²¹ Žiadosť o vyradenie, či už dočasom, alebo trvalom, nemá formálne ustanovenú podobu v prílohe nariadenia. Rozhodujúcim je uvedenie skutočností, ktoré sú dôvodom vyradenia, a zaslanie žiadosti bez zbytočného odkladu na ÚHCP. Po akceptovaní žiadosti ÚHCP zašle policajtovi a jeho nadriadenému s personálnou pôsobnosťou oznámenie o vyradení z databázy.

²² Agentúra Frontex vypracovala Kódex správania sa určený pre všetky osoby participujúce na spoločných operáciách agentúry a Kódex správania sa určený pre spoločné návratové operácie. Základným princípom kódexov je presadzovať najvyššie profesionálne štandardy počas operačných aktivít. Tento záväzok sa vzťahuje na plné rešpektovanie, dodržiavanie a plnenie základných práv s dôrazom na pomoc najmä zraniteľným osobám a osobám, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu.

²³ Čl. 13 ods. 2 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

²⁴ Čl. 13 ods. 1 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

na zvládanie modelových situácií v súlade s Kódexom schengenských hraníc, Schengenskou príručkou a inými relevantnými právnymi predpismi.

Nové **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž**i, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007, nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 a rozhodnutie Rady 2005/267/ES, (ďalej len „nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži“) nadobudlo účinnosť 6. októbra 2016. Vzniklo na základe návrhu z decembra 2015, pričom v júni 2016 bola dosiahnutá politická dohoda o nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži²⁵.

Nariadením o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži sa ustanovila európska pohraničná a pobrežná stráž na účel zabezpečenia európskeho integrovaného riadenia hraníc²⁶ na vonkajších hraniciach s cieľom účinne riadiť prekračovanie vonkajších hraníc.²⁷ Európska pohraničná a pobrežná stráž pozostáva z dvoch pilierov – posilnenej Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (agentúra Frontex), ktorá bola vytvorená z Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (bývalej agentúry Frontex²⁸), a orgánov riadenia hraníc členských štátov vrátane pobrežných stráži v rozsahu, v akom vykonávajú úlohy kontroly hraníc.²⁹

V rámci nového mandátu sa úlohy a činnosť agentúry Frontex značne rozšírili. Nariadením o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži sa posilňujú kapacity, pokiaľ ide o monitorovanie migračných tokov do EÚ a v rámci nej a o analýzu rizík. Nový právny rámec priniesol nové zdroje a nástroje, vďaka ktorým by riadenie vonkajších hraníc EÚ malo na nové výzvy reagovať oveľa flexibilnejšie. Ide najmä o **povinné posúdenia zraniteľnosti** a odporúčania, ktoré z nich vyplývajú. Tieto posúdenia zraniteľnosti založené na dôkazoch sú orientované na výsledky a môžu viesť k operačným odporúčaniam určeným dotknutým členským štátom, aby prijali konkrétne opatrenia na odstránenie zistených slabých miest v stanovenej lehote. Uplné vykonávanie týchto odporúčaní dotknutými členskými štátmi je preto pre zaručenie riadneho fungovania schengenského priestoru kľúčové.³⁰ SR od decembra 2016 participuje na stretnutiach agentúry Frontex zameraných na posudzovanie zraniteľnosti, ktorých výsledkom pre SR z júla 2017 bolo odporúčanie aktualizovať typový plán nasadenia síl a prostriedkov pre prípady vysokého prílevu migrantov na vonkajšiu hranicu, pričom takýto plán by mal byť do 6 mesiacov aj otestovaný. V nadväznosti na odporúčanie agentúry Frontex ÚHCP rokuje so sekciou krízového manažmentu Ministerstva vnútra SR o možnostiach vypracovania nového typového plánu.

Nariadením o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži sa zriaďuje **rezerva rýchleho zásahu**³¹ ako stály zbor a **rezerva vybavenia pre rýchly zásah**³² vytvorené z personálu a vybavenia členských štátov EÚ, čím sa zaručuje dostupnosť ľudských zdrojov a technického vybavenia na operačnú podporu v čase potreby. V prípade, že členský štát, ktorý čelí na vonkajších hraniciach situácii, ktorá si vyžaduje naliehavé opatrenia, požiada o spustenie rýchleho pohraničného zásahu, výkonný riaditeľ agentúry Frontex prijme rozhodnutie

²⁵ Európska komisia. EÚ v roku 2016. Súhrnná správa o činnosti Európskej únie, s. 70.

²⁶ Zložky európskeho integrovaného riadenia hraníc definované v čl. 4 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

²⁷ Čl. 1 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

²⁸ Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie zriadená nariadením Rady (ES) č. 2007/2004. (Pôvodné nariadenie o Frontexe).

²⁹ Čl. 3 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

³⁰ Oznámenie komisie Európskemu parlamentu a Rade o ochrane a posilňovaní schengenského priestoru, v Bruseli 27. 9. 2017, COM 2017/570 final, s. 5.

³¹ Čl. 20 ods. 5 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

³² Pozri čl. 39 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

o spustení do 2 pracovných dní od dátumu doručenia žiadosti. Následne sa vypracuje operačný plán, a to do 3 pracovných dní od dátumu prijatia rozhodnutia. Samotné nasadenie sa uskutoční do 5 pracovných dní od dátumu schválenia operačného plánu výkonným riaditeľom Frontexu. Z uvedeného vyplýva, že celý proces od požiadania členského štátu po nasadenie trvá maximálne 10 pracovných dní.³³ Agentúra Frontex môže konať aj na základe rozhodnutia Rady, keď členský štát nie je schopný alebo ochotný konať. Podľa prílohy I nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii je SR povinná prispieť do rezervy rýchleho zásahu európskej pohraničnej a pobrežnej strážii počtom 35 policajtov (pozri Tabuľka 1). Význam rezervy rýchleho zásahu spočíva v okamžitej dispozícii a nasadení určených policajtov v prípade, že situácia na vonkajších hraniciach ktoréhokoľvek členského štátu sa javí ako nezvládnuteľná vlastnými silami. Agentúra Frontex organizuje a koordinuje rýchly pohraničný zásah, čím prispieva k čeleniu neúmerných výziev na daný členský štát, ktorému je na obmedzené časové obdobie poskytnutá posila z radov policajtov iných členských štátov. Pri určení počtov policajtov za daný členský štát sa vychádzalo z celkového počtu príslušníkov pohraničnej strážii konkrétneho členského štátu, pričom rezerva rýchleho zásahu je tvorená 2 – 3 % z tohto celkového počtu.

Tabuľka 1 Počty príslušníkov pohraničnej strážii do rezervy rýchleho zásahu, ktorých poskytne každý členský štát, do minimálneho celkového počtu 1 500 príslušníkov pohraničnej strážii a iných príslušných pracovníkov

Belgicko	30	Taliansko	125	Portugalsko	47
Bulharsko	40	Cyprus	8	Rumunsko	75
Česká republika	20	Lotyšsko	30	Slovinsko	35
Dánsko	29	Litva	39	Slovensko	35
Nemecko	225	Luxembursko	8	Fínsko	30
Estónsko	18	Maďarsko	65	Švédsko	17
Grécko	50	Malta	6	Švajčiarsko	16
Španielsko	111	Holandsko	50	Island	2
Francúzsko	170	Rakúsko	34	Lichtenštajnsko	*
Chorvátsko	65	Poľsko	100	Nórsko	20
*Lichtenštajnsko poskytne príspevok prostredníctvom proporčionalnej finančnej podpory.					
Spolu					1 500

³³ Pozri čl. 17 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

Operačná spolupráca v oblasti **návratu** je podporená vytvorením troch nových rezervných skupín (monitorovacia skupina pre nútený návrat³⁴, eskortná skupina pre nútený návrat³⁵ a skupina špecialistov na návrat³⁶) na účel zvýšenia personálnych možností členských štátov.

Na základe uvedeného vyplynula potreba implementovať záväzky EÚ do vnútroštátnej právnej úpravy. Vzhľadom na rozsiahle zmeny v nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, ktoré priniesli veľké množstvo nových postupov týkajúcich sa zriaďovania, vyslania policajtov, spoločných pracovných tímov ZJ PZ, procedúru výberu, personálnej evidencie a vysielania policajtov z územia SR na plnenie úloh rezervy rýchleho zásahu európskej pohraničnej a pobrežnej strážie, ktoré pôvodné nariadenie o Frontexe neupravovalo, si aplikačná prax vyžiadala novú právnu úpravu interného predpisu Ministerstva vnútra SR a následne zrušenie pôvodného nariadenia.

Na základe uvedených skutočností ÚHCP ako gestor pripravil nové **nariadenie Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017** (ďalej len „nové nariadenie“) s účinnosťou od 7. apríla 2017, ktoré reflektovalo doterajšiu aplikačnú prax pri uplatňovaní pôvodného nariadenia a schválenie nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii. Schválením nového nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ sa splnil záväzok SR vyplývajúci z nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

Vplyvom nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, ale aj aplikačnej praxe sa novým nariadením upravili požiadavky na zaradenie do ZJ PZ. Pôvodné nariadenie neupravovalo, či je policajt v skúšobnej dobe, prípravnej, stálej alebo dočasnej štátnej službe. To znamená, že mohol byť vyslaný policajt, ktorý je policajtom napr. jeden deň. V novom nariadení sa ustanovilo, že **policajt nesmie byť v skúšobnej dobe**³⁷. Uvedené však nevylučuje, že policajt nebude v prípravnej štátnej službe. Otázkou zostáva, či je vhodné vyslať policajta do zahraničia, ktorý sa považuje za policajta čakateľa³⁸ a na výkon stálej štátnej služby sa len pripravuje. Upravila sa tiež **jazyková požiadavka**, kedy sa môže zaradiť iba policajt, ktorý ovláda anglický jazyk na požadovanej úrovni³⁹.

Vyradenie policajta z databázy ZJ PZ upravuje čl. 5 nového nariadenia. V prípade trvalého vyradenia z databázy bol vplyvom ods. 5 čl. 20 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii doplnený bod týkajúci sa vylúčenia z databázy rýchleho zásahu na základe žiadosti agentúry Frontex v prípade profesionálneho pochybenia alebo porušenia platných pravidiel⁴⁰. V prípade dočasného vyradenia z databázy bol doplnený bod týkajúci sa hodnotenia výkonu štátnej služby policajta horším stupňom hodnotenia ako „C“. Pôvodne o vyradenie žiadal policajt alebo jeho nadriadený, v novom nariadení žiada o vyradenie už iba nadriadený policajta s personálnou pôsobnosťou.

3 Odborný jazyk v kontexte policajných služieb

Problematike skúmania **odborného jazyka** je venovaná pomerne veľká pozornosť jazykovedcov. Norma ISO 1087-1:2000⁴¹ definuje odborný jazyk ako jazyk, ktorý sa v danej tematickej oblasti používa a charakterizuje ho ako použitie špecifických lingvistických

³⁴ Pozri čl. 29 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

³⁵ Pozri čl. 30 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

³⁶ Pozri čl. 31 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

³⁷ Čl. 3 ods. 2 nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017.

³⁸ § 7 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej strážie Slovenskej republiky a Železničnej polície o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁹ Čl. 3 ods. 2 písm. a) nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017.

⁴⁰ Čl. 5 ods. 1 písm. e) nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017.

⁴¹ ISO 1087-1 STN 01 0012:2003 Terminologická práca. Slovník. Časť 1: Teória a aplikácia.

výrazových prostriedkov (špeciálnej odbornej terminológie a frazeológie, prípadne štylistických alebo syntaktických foriem). D. Möhn a R. Pelka⁴² pod pojmom odborný jazyk rozumejú variant všeobecného jazyka, ktorý slúži na spoznávanie a pojmové určenie odbornospecifických predmetov, ako aj dorozumeniu sa o nich a tým zodpovedá špecifickým komunikačným potrebám v odbore. P. Janata⁴³ poukazuje na to, že úlohou odborného jazyka je presné a stručné sprostredkovanie odborných (vedeckých, technických a ekonomických) informácií. M. Pažuchová⁴⁴ upresňuje, že odborný jazyk má svoje špecifiká aj v materinskom jazyku (schopnosť učiaceho sa porozumieť odbornému textu a nové informácie odborného charakteru usúvzťazniť k už známym skutočnostiam v odbore), takže s o to väčšími bariérami musíme rátať v cudzom jazyku. Podľa A. Lukáčovej⁴⁵ je odborný jazyk v podstate chápaný ako súbor termínov a fráz používaných konkrétnou profesijnou skupinou. Pri odbornom jazyku sa do popredia čoraz častejšie dostáva otázka spôsobu prekladu odborných informácií. Preklad **odborného textu** predstavuje určité úskalía, keďže takýto text disponuje špecifickými jazykovými a štylistickými prostriedkami. Ťažisko odborného textu spočíva v terminológii a takýto text je zameraný na obsah informácií a smeruje priamo k vyjadrovanej skutočnosti. Touto skutočnosťou sa taktiež verifikuje správnosť prekladu. Prostriedky, ktorými je informácia vyjadrená, majú na rozdiel od krásnej literatúry podpornú funkciu⁴⁶. Požiadavka vysokej presnosti vedie k relatívne dlhým vetám. Podľa údajov uvedených v odbornej literatúre sú vety v odborných textoch v priemere o 70 % dlhšie ako v bežných ústnych alebo písomných prejavoch. Základnou časťou odborného textu sú odborné termíny. Veľakrát ide o zložené termíny, ktoré sa vyznačujú vysokým informačným obsahom⁴⁷. Odborný text je určený pre potrebu úzko vymedzenej profesijnej komunity používateľov, z čoho vyplýva aj jednoznačná zrozumiteľnosť tohto textu pre odborníka a nezrozumiteľnosť textu pre osobu, ktorá sa nachádza mimo tejto profesijnej skupiny.

Kľúčovým prvkom odborného jazyka je **terminológia**, keďže hlavnou úlohou odborného jazyka je stvárniť odovzdávané odborné informácie danej disciplíny stručným, vecným, ale zároveň presným spôsobom. I. Cibíková⁴⁸ chápe terminológiu ako vednú disciplínu a ako náuku o vlastnostiach, tvorbe a používaní termínu; ako aj organizovaný systém pojmov a termínov v určitej tematickej oblasti a v niektorých odboroch synonymicky používaných termínov, nomenklatúru, názvoslovie, menoslovie. Podľa I. Masára⁴⁹ sa slovo terminológia chápe predovšetkým ako súbor odborných termínov používaných v rozličných oblastiach, teda vo vede, výrobe, umení. Jednou z úloh terminológie je s čo najväčšou presnosťou a stručnosťou pomenovať, čo je **termín**⁵⁰, jeho základné znaky a vlastnosti. Slovo termín pôvodne pochádzalo z klasickej logiky, odtiaľ tento výraz prešiel do latinského

⁴² MÖHN, D., PELKA, R. *Fachsprachen*. Tübingen 1984, s. 26.

⁴³ JANATA, P. *Překládáme do angličtiny*. Příručka pro překladatele odborných textu. Plzeň: Fraus, 1999. s. 7 – 8.

⁴⁴ PAŽUCHOVÁ, M. Vyučovanie cudzieho jazyka na odborných školách. In *Technológia vzdelávania*, ročník VII, 8/99. s. 14.

⁴⁵ LUKÁČOVÁ, A. Vybrané aspekty prekladu policejní terminologie. In *Policajná teória a prax*. roč. XXI, č. 2/2013. Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. s. 106.

⁴⁶ ILEK, B. Miesto teorie odborého prekladu v soustavě věd o překlade. In *Preklad odborného textu*. Práce 1. celoštátnej konferencie o preklade odborného textu na Pedagogickej fakulte v Nitre v septembri 1972. Bratislava: SPN, 1977. s. 22 – 23.

⁴⁷ JANATA, P. *Překládáme do angličtiny*. Příručka pro překladatele odborných textu. Plzeň: Fraus, 1999. s. 9 – 10.

⁴⁸ CIBÍKOVÁ, I. *Terminologický manažment verejnosprávnej tematickej oblasti*. Žilinská univerzita v Žiline. EDIS, 2012. s. 27.

⁴⁹ MASÁR, I. *Ako pomenúvame v slovenčine. Kapitoly z terminologickej teórie a praxe*. Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 2000. s. 10 – 11.

⁵⁰ Z lat. *terminus* – hraničný kameň, hranica, koniec.

zloženého slova *terminus technicus*. Napríklad, I. Masár⁵¹ definuje termín (názov) ako prvok slovnej zásoby pomenujúci pojem vymedzený definíciou a miestom v systéme pojmov konkrétneho vedného odboru, techniky, hospodárstva a ďalších činností. Často sa používa i definícia J. Mistríka,⁵² podľa ktorej je termín pomenovaním pojmu, vymedzeného definíciou a miestom v príslušnom jazykovom systéme pojmov danej oblasti ľudskej činnosti a poznania. Norma ISO 1087-1:2000⁵³ charakterizuje termín ako verbálne označenie všeobecného pojmu v špecifickej tematickej oblasti. Na orientáciu v terminológii konkrétneho odvetvia a porozumeniu komunikácii odborníkov sú zostavované špecializované terminologické slovníky. Spoločnou črtou takmer všetkých definícií je, že termín predstavujú ako pomenovací prostriedok určený na odbornú komunikáciu⁵⁴. J. Horecký⁵⁵ uvádza tieto nevyhnutné znaky termínu: významová priezračnosť, systémovosť, ustálenosť, jednoznačnosť a presnosť, nosnosť, ľudovosť a medzinárodnosť.

S uvedenými charakteristikami odborného jazyka úzko súvisí **odborný preklad**. Pri odbornom preklade je pozornosť sústredená predovšetkým na otázky presného významu a jeho adekvátneho vyjadrenia. Presnosť pomenovania je zaručená použitím prvkov príslušnej terminologickej sústavy. V. Straková⁵⁶ uvádza, že preklad je vo svojej podstate transmisia textu, t. j. jeho prevedenie do iného jazyka, a to nielen jeho prezentácia nositeľom iného jazyka, ale aj príslušníkom inej kultúry. Preklad odborného textu treba hodnotiť ako zvláštny druh spracovania informácie, pri ktorom je dôležité dodržiavať základné prekladateľské zásady, čiže vecnú a terminologickú správnosť. Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že základným kritériom pri posudzovaní prekladu je ekvivalencia, adekvátnosť či úplne ideálne – totožnosť významového obsahu vo východiskovom a cieľovom jazyku. Kľúčovým prvkom k získaniu aspoň čiastočnej prekladateľskej kompetencie je osvojenie si terminológie príslušného odboru⁵⁷. V tomto kontexte ide o **policajnú terminológiu**. Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že z pochopiteľných dôvodov je polícia všade na svete považovaná za uzatvorenú a určitým spôsobom izolovanú komunitu. Ide o prípady spojené s ochranou občanov, ich života, majetku, ako aj vnútornej bezpečnosti štátu. Taktiež musíme mať na zreteli fakt, že polícia ako ozbrojený bezpečnostný zbor funguje na iných princípoch ako bežná firma, má svoju vlastnú filozofiu i kultúru. Policajná terminológia je aj vzhľadom na utajované skutočnosti špecifická a netransparentná pre všetkých, ktorí sa v policajnom prostredí bežne nepohybujú a nepoznajú zmysel určitých termínov a ďalšie súvislosti. Policajná terminológia podobne ako terminológia iných vedných a nevedných odborov disponuje vlastnosťami a požiadavkami, ktoré sú na ňu kladené. Ide predovšetkým o nasledujúce:

- ustálenosť (vlastnosť slúžiaca na bezproblémovú profesijnú komunikáciu), napr. *policing*;
- systémovosť (konzistentnosť daného termínu s konkrétnym odborom a odborovými termínmi), napr. *biomechanics*;
- presnosť a jednoznačnosť, napr. *crime scene*;
- nosnosť (schopnosť byť východiskom na tvorbu ďalších termínov), napr. *criminal*;

⁵¹ MASÁR, I. *Ako pomenujeme v slovenčine. Kapitoly z terminologickej teórie a praxe*. Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 2000. s. 11.

⁵² MISTRÍK, J. *Lingvistický slovník*. SPN Bratislava, 2002.

⁵³ ISO 1087-1 STN 01 0012: 2003 *Terminologická práca. Slovník. Časť 1: Teória a aplikácia*.

⁵⁴ MASÁR, I. *Ako pomenujeme v slovenčine. Kapitoly z terminologickej teórie a praxe*. Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV. 2000, s. 11.

⁵⁵ HORECKÝ, J. *Základy slovenskej terminológie*. Bratislava: SAV, 1956. s. 45 – 70.

⁵⁶ STRAKOVÁ, V. *Překládání a výrazová explicitnost*. In *Překládání a čeština*. Jinočany: H&H, 1994. s. 57.

⁵⁷ LUKÁČOVÁ, A. *Vybrané aspekty překlada policejní terminologie*. In *Policajná teória a prax*. roč. XXI, č. 2/2013. Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. s. 107.

- ústrojnosť (štruktúra termínu musí korešpondovať so zákonitosťami a pravidlami jazykového systému)⁵⁸.

4 Preverovanie jazykových znalostí uchádzačov o zaradenie do ZJ PZ

Doterajšie preverenie jazykových znalostí zabezpečovala Katedra jazykov Akadémie PZ⁵⁹. To pozostávalo z písomného testu a ústneho pohovoru. Písomný test zostavený pre úroveň B1 obsahoval položky na overenie znalostí v oblasti gramatiky a odbornej terminológie, pričom maximálny dosiahnuteľný počet bodov bol 100. Za úspešné absolvovanie písomného testu bola určená hranica 50 bodov (50 %). Ústny pohovor v cudzom jazyku pozostával z predstavenia uchádzača – miesto výkonu služby, služobné zaradenie, popis pracovnej činnosti, motivácia na výkon štátnej služby v zahraničí a dialógu na vopred určené tematické zameranie. Počas ústneho pohovoru boli prítomní vedecko-pedagogickí pracovníci Katedry jazykov APZ, ako aj pracovníci oddelenia pre hraničnú políciu a Frontex odboru hraničnej polície ÚHCP. Ústny prejav uchádzačov bol hodnotený klasifikačným stupňom 1, 2, 3 a 4 (nevyhovel). ÚHCP spoluorganizoval s katedrou jazykov celkovo 6 výberových konaní, na ktorých sa zúčastnilo 391 policajtov. Na základe vyhodnotenia písomných testov a ústneho pohovoru je aktuálny počet vyhovujúcich uchádzačov (v rámci znalostí anglického jazyka) 358, počet nevyhovujúcich uchádzačov je 33. Nasledujúce tabuľky a grafy uvádzajú dosiahnuté výsledky z anglického jazyka všetkých uchádzačov o zaradenie do ZJ PZ.

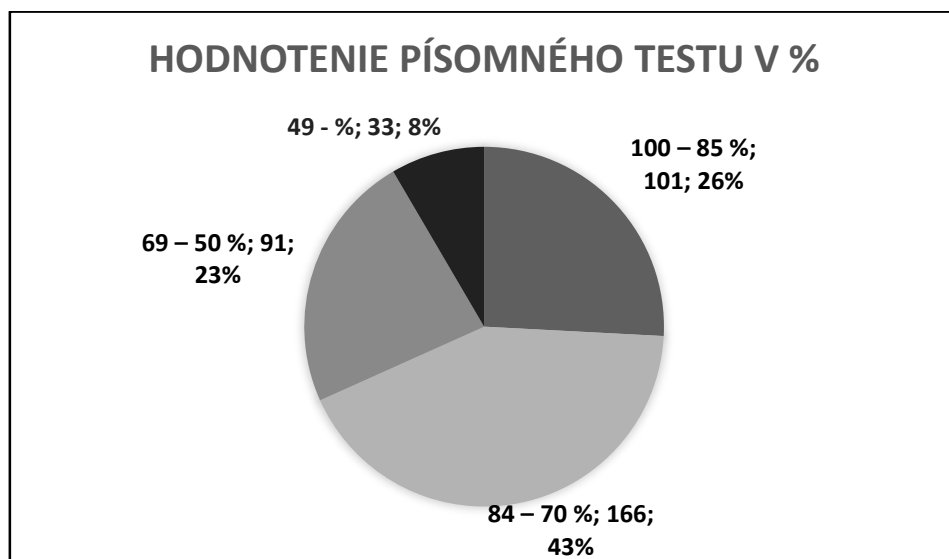
Tabuľka 2 Vyhodnotenie písomného testu z anglického jazyka.

Hodnotenie písomného testu v %	Počet policajtov
100 – 85	101
84 – 70	166
69 – 50	91
49 – 0	33

⁵⁸ BACHMANNOVÁ, J. et. al. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: NLN, Lidové noviny, 2002. s. 488.

⁵⁹ Čl. 6 nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017.

Graf 1 Vyhodnotenie písomného testu z anglického jazyka – grafické znázornenie.

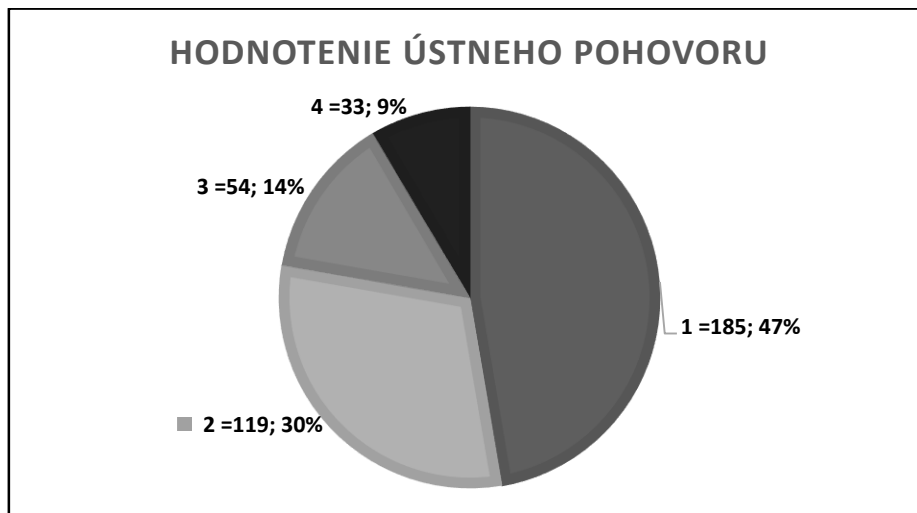
Zdroj: vlastné spracovanie.

Pri podrobnejšom hodnotení môžeme konštatovať, že policajti, ktorí sa zúčastnili na preverení jazykových znalostí, dosiahli skôr pozitívne až priemerné výsledky. Hranica 85 % bola zaznamenaná u 26 % policajtov, hranica 70 % bola zaznamenaná u 43 % policajtov a hranica 50 % bola zaznamenaná u 23 % policajtov. Z písomného testu nevyhovelo len 8 % uchádzačov.

Tabuľka 3 Vyhodnotenie ústneho pohovoru z anglického jazyka.

Hodnotenie ústneho pohovoru/ klasifikačný stupeň	Počet policajtov
1	185
2	119
3	54
4	33

Graf 2 Vyhodnotenie ústneho pohovoru z anglického jazyka – grafické znázornenie.

Zdroj: vlastné spracovanie.

Z vyhodnotenia ústneho pohovoru vyplýva, že ústny prejav uchádzačov môžeme hodnotiť ako uspokojivý vo väzbe na stanovenú jazykovú úroveň B1. Jazykový prejav celkovo pôsobil organicky, uchádzači preukázali schopnosť komunikovať v anglickom jazyku na bežné každodenné témy, ako aj na témy v oblasti výkonu služby. Pozitívne hodnotenie dosiahlo 91 % policajtov (1 = 47 %, 2 = 30 %, 3 – 14 %), podmienku plynulého jazykového prejavu nesplnilo 9 % policajtov.

5 Kompozícia ZJ PZ

V súčasnosti ZJ PZ tvorí⁶⁰

- personálna databáza policajtov ZJ PZ (ďalej len „**databáza**“);
- personálna databáza národnej rezervy pre tímy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „**národná rezerva**“);
- personálna databáza rezervy rýchleho pohraničného zásahu (ďalej len „**databáza rýchleho zásahu**“).

Databáza je najpočetnejšou a najzákladnejšou súčasťou ZJ PZ. Je tvorená policajtmi z rôznych služieb PZ⁶¹, výkonných, administratívnych i koordinačných útvarov. Táto časť je v súčasnosti tvorená 358 policajtmi. **Národnú rezervu** tvoria policajti, ktorí absolvovali odbornú prípravu a ÚHCP ich ohodnotil stupňom „vyhovel“. Zároveň spĺňajú požiadavku vybraného profilu vyplývajúcu z rozhodnutia riadiacej rady agentúry Frontex.⁶² Národná rezerva je tvorená 67 policajtmi zo služby hraničnej a cudzineckej polície. Policajti v **databáze rýchleho zásahu** tvoria rezervu rýchleho zásahu agentúry Frontex podľa ods. 5 čl. 20 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a má ju tvoriť 35 policajtov spĺňajúcich kritériá požadovaného profilu (tabuľka 4). SR po dohode s agentúrou Frontex prispieva presne určeným počtom policajtov do siedmich profilov – prvolíniová kontrola,

⁶⁰ Čl. 3 nariadenia Ministerstva vnútra SR o ZJ PZ č. 37/2017.

⁶¹ § 4 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore polície o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶² Management Board Decision 38/2016 of 23 November 2016 adopting the profiles and the overall numbers of border guards and other relevant staff to be made available to the European border and coast guards teams [Rozhodnutie Riadiacej rady 38/2016 z 23. novembra 2016 o prijatí profilov a celkového počtu príslušníkov pohraničnej stráže a iného príslušného personálu, ktoré sa majú sprístupniť európskym tímom pohraničnej a pobrežnej stráže].

špecialista na skúmanie dokumentov, hraničný dozor, podpora situačného centra, podpora operačných aktivít, registrácia a odoberanie odtlačkov prstov a psovod.⁶³ Všetci policajti zaradení v databáze rýchleho zásahu sú zo služby hraničnej a cudzineckej polície z dôvodu špecifickej náplne práce, ich počet je 67. Takmer dvojnásobným zvýšením je zabezpečené, že SR je schopná splniť záväzok EÚ týkajúci sa rýchleho pohraničného zásahu aj v prípade nožnej nedisponibility niektorého policajta.

Tabuľka 4 Počet policajtov v profiloch.

Profil	Počet policajtov	Profil	Počet policajtov
Koordinátor pre médiá	-	Hraničný dozor	4
Debrífer	-	Podpora situačného centra	1
Skríner	-	Podpora operačných aktivít	1
Expert na vypočúvanie	-	Expert na cezhraničnú kriminalitu	-
Expert na logistiku a vyslania	-	Expert na odcudzené motorové vozidlá	-
Druholíniová kontrola	-	Registrácia a odoberanie odtlačkov prstov	24
Prvolíniová kontrola	2	Psovod	1
Špecialista na skúmanie dokumentov	2	Špecialista pre výkon pobrežnej stráže	-
Spolu		35	

Po rozdelení policajtov podľa pôsobnosti krajských riaditeľstiev PZ a organizačných zložiek v pôsobnosti ÚHCP (tabuľka 5) konštatujeme, že najväčšie zastúpenie policajtov ZJ PZ je v rámci krajského riaditeľstva PZ v Bratislave (ďalej „KR PZ v BA“), 14,2 %. Tento fakt je spôsobený najmä tým, že v hlavnom meste a jeho okolí je sústredených najviac policajných síl. Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Sobrance má druhé najvyššie zastúpenie, 11,2 %, čo je spôsobené špecifickým výkonom činnosti útvaru zodpovedného za kontrolu vonkajšej schengenskej hranice. Ostatné útvary majú zastúpenie v rozmedzí od 8,4 % (KR PZ v KE) po 1, 2 % (RHCP BB).

Tabuľka 5 Rozdelenie policajtov v databáze ZJ PZ podľa príslušných útvarov.

Útvary v pôsobnosti	Počet policajtov	Útvary v pôsobnosti	Počet policajtov
KR PZ v BA	51	P PZ	23
KR PZ v TT	26	ÚHCP	12
KR PZ v NR	14	RHCP BA	18

⁶³ Uvedené nevylučuje možnosť vysielat' policajtov podľa iných profilov, avšak nie v rámci rýchleho zásahu.

KR PZ v TN	19	RHCP BB	4
KR PZ v BB	27	RHCP PO	15
KR PZ v ZA	26	RHCP SO	40
KR PZ v PO	22	UPZC SE*	7
KR PZ v KE	30	UPZC ME**	10
MV SR	14		
Spolu		358	

6 Pojem kurikulum a projektovanie odborného jazykového kurzu pre ZJ PZ

Obsah vzdelania, či už ide o všeobecné alebo odborné vzdelanie, je konkretizovaný v učebnom pláne, v učebných osnovách a v učebniciach. Učebné osnovy obsahujú rozpracovanie učiva príslušných predmetov na jednotlivé tematické celky a časti⁶⁴. Vyjadrujú cieľ predmetu, obsah a rozsah vedomostí, zručností, spôsobilostí a návykov. Pod vplyvom vyspelejších anglicky hovoriacich krajín, napr. USA a Kanada, sa namiesto pojmu učivo, učebné osnovy či učebný plán používa komplexnejší pojem **kurikulum**⁶⁵. Tento pojem je odvodený z latinského slova *curro* = *bežať* a našiel svoje miesto aj v našej pedagogickej terminológii. I. Turek⁶⁶ ho vysvetľuje ako projektovanie a realizáciu životopisu školy, vyučovacieho procesu, na ktorom sa okrem žiakov podieľajú aj učitelia a tvorcovia vzdelávacích programov. Kurikulum je možné chápať aj v širšom kontexte⁶⁷, ktorého rámec je možné vymedziť otázkami typu:

- prečo (zmysel, hodnoty, funkcie a ciele vzdelávania),
- koho (ktorú časť populácie),
- v čom (s akým obsahom – učivo),
- ako (pomocou akých vyučovacích metód a foriem),
- kedy (v akých obdobiach života, v akých časových úsekoch a s akými časovými dotáciami),
- za akých podmienok (riadenie, financovanie, organizácia vzdelávania),
- s akým efektom vzdelávať (aké sú očakávané výsledky, ako sa budú hodnotiť – kontrola a hodnotenie).

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky⁶⁸ vo svojom koncepte podčiarkuje význam školského kurikula, ktoré je súčasťou širších kurikul. Je to cesta, ktorú učiaci sa musí absolvovať vo forme sledu určitých skúseností s učením sa v rámci školy alebo mimo nej. Vzdelávacie kurikulum je vnímané ako súčasť skúsenostného a existenčného kurikula, ktoré sa začína pred nástupom do vzdelávacej inštitúcie, tvorí sa paralelne a pokračuje po jej absolvovaní. Vzhľadom na svoj špecifický obsah nás oslovil dokument Rady Európy Príručka

* Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

** Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

⁶⁴ PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Vydavateľstvo IRIS, 1997. s. 42.

⁶⁵ Podľa I. Tureka (2010 s. 184) najviac vedeckých objavov a vedecko-technických inovácií pochádza z USA a anglický jazyk sa tak stáva univerzálnym dorozumievacím prostriedkom aj v pedagogike.

⁶⁶ TUREK, I. *Didaktika*. Iura Edition, 2010. s. 185.

⁶⁷ TUREK, I. *Didaktika*. Iura Edition, 2010. s. 28 – 29.

WALTEROVÁ, E. *Kurikulum: Proměny a trendy v mezinárodní perspektivě*. Brno, Masarykova univerzita, 1994.

⁶⁸ *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ŠPÚ Bratislava, 2006. s. 172 – 173.

pre tvorbu a implementáciu plurilingválnych a interkultúrnych kurikul⁶⁹, ktorý zdôrazňuje, že tvorba a implementácia kurikula v sebe zahŕňa veľké množstvo aktivít na viacerých úrovniach vzdelávacieho systému: na medzinárodnej úrovni (supra), národnej/regiónalnej (makro), školskej (mezo), na úrovni triedy, na úrovni vyučovacej skupiny, na úrovni učiteľa (mikro), alebo dokonca na individuálnej úrovni (nano). Všetky zmienené úrovne musia byť podľa príručky zohľadnené v kurikulárnom plánovaní. Celistvosť plánovania si vyžaduje posúdenie jednotlivých jeho zložiek (všeobecné ciele, parciálne ciele/kompetencie, obsah vyučovania, postupy a činnosť skupiny, časopriestorové rozmery, materiálne zabezpečenia a zdroje, úloha učiteľov, spolupráca, hodnotenie) závislých od veľmi odlišných stupňov rozhodovania, ktoré si vyžadujú presnú analýzu spoločenského kontextu a štatút dotknutých jazykov. Čo sa týka učebných osnov či kurikula v rámci výučby cudzích jazykov, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky⁷⁰ by stanovenie zámerov a cieľov učenia sa jazyka malo vychádzať z posúdenia potrieb učiacich sa a spoločnosti, z úloh, činností a procesov, na ktorých učitelia sa budú participovať, aby mohli uspokojiť tieto potreby, a z kompetencií a stratégií, ktoré si týmto cieľom potrebujú rozvíjať, alebo ktoré potrebujú budovať. Aby sa učitelia mohli aktívne zúčastniť na komunikácii, budú sa musieť naučiť alebo osvojiť si:

- potrebné kompetencie,
- schopnosť uviesť tieto kompetencie do praxe,
- schopnosť uplatniť také stratégie, aby sa tieto kompetencie používali v praxi.

Zaujímavý pohľad na tvorbu kurikul v rámci vyučovania cudzích jazykov podáva V. Janíková⁷¹, ktorá sa zaoberá pojmom identita s akcentom na sociálno-interaktívne aspekty a individuálne predpoklady a podmienky jedincov v rámci procesov osvojovania cudzích jazykov. Autorka uvádza tri vybrané teórie osvojovania si jazyka, v ktorých môžeme vidieť paralely medzi osvojovaním jazyka a utváraním, resp. rozvojom identity. Ide o socio-kultúrnu teóriu, interakčnú hypotézu a hypotézu jedinca. Našu pozornosť zaujal socio-kultúrny prístup, ktorý sa etabloval v súvislosti s osvojovaním druhého jazyka a opiera sa o dielo sovietskeho psychológa L. Vygotského. Podľa tohto prístupu pri vytváraní svojho vzťahu voči sebe samým, ako aj voči vonkajšiemu svetu ľudia využívajú rôzne kultúrne podmienené sprostredkovacie nástroje, resp. symbolické prostriedky, z ktorých najdôležitejší sa javí jazyk a stáva sa tak nástrojom myslenia. Pri tvorbe kurikul v kontexte cudzích jazykov by sa mali brať do úvahy predovšetkým vonkajšie faktory, keďže tieto majú najväčší vplyv na rozvoj identity jedinca. Tento prístup vychádza z chápania jazyka ako spoločenského fenoménu, ktorý plní dve základné funkcie: komunikačnú a identifikačnú, ktoré sú v konštrukte identity inherentné a navzájom sa veľmi úzko prelínajú. Sú medzi nimi ľudia, ktorí prostredníctvom uvedomeného používania ďalších jazykov hľadajú cestu k rozširovaniu svojej identity, ale aj takí, ktorí majú zábrany učiť sa ďalší jazyk a používať ho, pretože pre nich predstavuje ohrozenie ich identity, ktorá je práve s jazykom úzko prepojená.

Na tomto mieste je dôležité poznamenať, že pri projektovaní akéhokoľvek učiva je dobré vychádzať z koncepcií uvádzaných v odbornej literatúre. Tá napríklad definuje lineárne (postupné) osnovanie a špirálovité osnovanie učiva. Pri lineárnom osnovení učiva sa k učivu, ktoré už bolo vo vyučovacom predmete prebrané, viac nevraciam, pretože nie je nutné na pochopenie iného nového učiva. V našej pedagogickej praxi máme zaužívané tzv. špirálovité

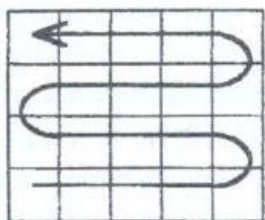
⁶⁹ Rada Európy. *Príručka pre tvorbu a implementáciu plurilingválnych a interkultúrnych kurikul. Moderné vzdelávanie pre vzdelanostnú spoločnosť*. 2013. s. 7-8, [online], [cit. 25.10.2017], dostupné na: https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Source2010_ForumGeneva/GuideEPI2010_SLVK.pdf.

⁷⁰ *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ŠPÚ Bratislava, 2006. s. 133.

⁷¹ JANÍKOVÁ, V. Učenie a vyučovanie cizích jazykú a identita. In *Pedagogická orientace*. roč. 26, č. 1/2016. s. 30 – 33.

osnovanie učiva⁷², v ktorom je obsiahnuté tak opakovanie učiva, ako aj jeho obsahová vzostupnosť. Podľa E. Petláka⁷³ špirálovité osnovanie znamená, že k preberanému učivu sa vraciame, vychádzame z neho, no sústavne ho i rozširujeme, obohacujeme (obrázok 1).

Obrázok 1 Rozdiel medzi lineárnym a špirálovitým osnovaním učiva.

Lineárne (postupné) osnovanie učiva.

Špirálovité (cycklické) osnovanie učiva.

Zdroj: E. Petlák⁷⁴.

V kontexte učebných osnov na výučbu odborného kurzu cudzieho jazyka súhlasíme s P. Robinsonovou,⁷⁵ podľa ktorej je príprava učebných osnov odborného jazyka produktom dynamickej interakcie medzi viacerými prvkami: výsledkami analýzy potrieb, prístupom ľudí pripravujúcich kurz k učebným osnovám a metodike a učebnými materiálmi (ak nejaké vôbec existujú).

Vzdelávanie policajtov treba ponímať ako systematický, plánovaný a organizovaný proces, v ktorom dochádza k zmene správania policajtov, formovaniu a modifikácii ich postojov a motivácie, zvyšovaniu úrovne teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných na výkon služobnej činnosti⁷⁶. Na zabezpečenie každodenného kvalitného výkonu štátnej služby je priam nevyhnutnosťou, aby policajti spĺňali požadovanú úroveň odbornej spôsobilosti a psychickej odolnosti. Pretože povolanie policajta patrí medzi náročné a vysoko rizikové povolania, môže ho vykonávať len taký jedinec, ktorý spĺňa vymedzené kritériá v zmysle zákona o štátnej službe. K nim sa radí aj kvalifikačná požiadavka policajného vzdelania, ktoré sa v podmienkach policajnej organizácie poskytuje policajtom v zmysle nariadenia ministra vnútra SR č. 153/2011 o odbornom vzdelávaní príslušníkov PZ. Policajt spĺňa kvalifikačnú požiadavku policajného vzdelania, ak získal základné policajné vzdelanie alebo špecializované policajné vzdelanie. Za ďalšiu formu vzdelávania policajtov sa považuje absolvovanie rekvalifikačných kurzov na získanie nových vedomostí, inovačné a zdokonaľovacie kurzy, špecializované kurzy na získanie špeciálnej odbornej spôsobilosti, kurzy policajného manažmentu či vyšetrovateľské a jazykové kurzy.

V odbornom cudzom jazyku sú študenti akadémie pripravovaní na komunikáciu s policajtmí iných kultúr v rámci medzinárodnej policajnej spolupráce. V súčasnosti sa kladú vyššie nároky na schopnosti policajtov komunikovať v cudzom jazyku so svojimi kolegami zo zahraničia či cudzincami, ktorí sa z rôznych príčin krátkodobo či trvalo nachádzajú na

⁷² Niektorí autori ho označujú pojmom cycklické osnovanie.

⁷³ PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Vydavateľstvo IRIS, 1997. s. 43.

⁷⁴ PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Vydavateľstvo IRIS, 1997. s. 43.

⁷⁵ ROBINSON, P. *ESP Today: A Practitioner's Guide*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International (UK) Ltd., 1991. s. 34.

⁷⁶ PAJPACHOVÁ, M. Princípy systému manažérstva kvality v procese vzdelávania príslušníkov Policajného zboru. In *Celostná príprava manažérov zameraná na ich kvalitu – nutný predpoklad efektívneho riadenia organizácie vo vedomostnej spoločnosti*. Zborník vedeckých prác z virtuálnej vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Bratislava: APZ. s. 21.

území SR. Policajti v priamom výkone služby prichádzajú takmer denne do styku s cudzím jazykom a riešia vzniknuté bezpečnostné situácie. Okrem toho policajti potrebujú cudzí jazyk aj pri svojom ďalšom vzdelávaní alebo pri výmene poznatkov a skúseností počas pôsobenia v zahraničí⁷⁷.

Na akadémii sa venuje pozornosť štúdiu odborných cudzích jazykov so zameraním na policajno-právne aspekty. Odborná cudzojazyčná príprava je realizovaná pre študentov internej a externej formy štúdia v rámci študijných programov *bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku a bezpečnostnoprávne služby vo verejnej správe* a pre policajtov v rámci ďalšieho vzdelávania. V súčasnosti je vyučovanie odborných cudzích jazykov na akadémii realizované v troch semestroch v rámci povinných predmetov odborná komunikácia v cudzom jazyku (3. a 4. semester) bakalárskeho štúdia a špecializovaná jazyková príprava (3. semester) magisterského štúdia. Cudzí jazyk je okrem toho v ponuke povinne voliteľných predmetov v druhom a piatom semestri bakalárskeho štúdia (úvod do odbornej terminológie, písomná komunikácia). Predmet je zameraný výhradne na odborný cudzí jazyk v oblasti výkonu policajných činností a verejnej správy. Akademická výučba má časovú dotáciu 84 vyučovacích hodín; odborne zamerané jazykové kurzy – napríklad pre uchádzačov o post v mierových misiách a operáciách krízového manažmentu, v ZJ PZ – sa tematicky sústreďujú už priamo na špecifickú problematiku v rozsahu 80 vyučovacích hodín v období dvoch týždňov.

Pri plánovaní a projektovaní učebných osnov odborného jazykového kurzu pre ZJ PZ sme sa snažili vychádzať predovšetkým z definovaných požiadaviek policajnej praxe, identifikovaných potrieb policajtov, inovatívnych metód výučby, inovatívnych prístupov k sprostredkovaniu učiva a využívania inovovaných učebných materiálov. Keďže Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky je stále najaktuálnejším, celoeurópsky-záväzným dokumentom, bol pre nás dôležitým koncepčným materiálom. Učebné osnovy odborného kurzu sme spracovali liberálnejšie, je v nich vymedzená učebná látka, ktorá je záväzná, no ponecháva vyučujúcemu i určitú voľnosť a priestor pre dotváranie. Východiskami pre tvorbu učebných osnov boli:

- model policajta zaradeného v databáze ZJ PZ,
- koncepcia vzdelávania v rezorte Ministerstva vnútra SR,
- praktické potreby policajnej praxe.

Na tvorbe učebných osnov sa podieľali pedagógovia Katedry jazykov APZ spolu so zástupcami oddelenia pre hraničnú políciu a Frontex odboru hraničnej polície ÚHCP. V prvotnej fáze bol na základe analýzy potrieb definovaný tzv. výsledok vzdelávania odborného kurzu takto: Po absolvovaní kurzu policajt získa špecifické jazykové schopnosti a zručnosti nevyhnutné na výkon služby v zahraničí. Dôraz je kladený na zlepšenie jazykového prejavu v odbornej komunikácii a schopnosť samostatného cudzojazyčného diskurzu. Policajt dokáže aplikovať svoje odborné vedomosti v cudzom jazyku a viesť dialóg (prípadne monológ) v rámci danej problematiky. Policajt dokáže pochopiť a interpretovať prakticky všetky formy písaného jazyka vrátane zložito štruktúrovaných textov, dokáže rozviesť a podporiť svoje stanovisko vhodnými argumentmi, dôvodmi, dokáže písať aj bez pomoci slovníka, dokáže pochopiť hlavné body video- a audioprogramov na aktuálne témy.

Motiváciu vnímame ako jeden zo základných pilierov vyučovania cudzích jazykov a tento fakt sme mali na mysli pri konštrukcii učebných osnov tohto kurzu. Naším permanentným cieľom je zvýšiť záujem o odborný anglický jazyk, vytvoriť kreatívnu atmosféru a pomôcť policajtom pochopiť, že učenie sa odborného anglického jazyka má pre nich praktický význam. Našou úlohou bolo, aby policajti

⁷⁷ NOVÁKOVÁ I. a kol. *E-learning a jeho aplikácia v odbornom jazykovom vzdelávaní pre vybrané policajné služby*. Bratislava, 2015, s. 21 – 22, 105 – 120.

- dostali také učebné materiály, pomocou ktorých budú rozvíjať svoje odborné rečové zručnosti až do najvyššej možnej formy zvládnutia s dostatočným uplatnením v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu odborného jazyka tým, že majú dostatok priestoru na intenzívnu a tvorivú prácu,
- vedeli používať rôzne cudzojazyčné materiály na štúdium a vedeli pracovať s odbornými slovníkmi,
- dosiahli prechod z reprodukčnej do produktívnej formy odbornej komunikácie,
- mali schopnosť uplatniť vedomosti zo svojej špecializácie v štúdiu odborného jazyka, vedeli komunikovať v rôznych komunikačných situáciách.

Analýza potrieb je dôležitým nástrojom, ktorý pomáha zostaviť profil učiaceho sa na určenie a prioritizáciu jeho potrieb v cudzom jazyku. Jej cieľom je zistiť osobný profil študenta, jeho motivačný profil, cieľové potreby v cudzom jazyku, jeho preferované učebné štýly a stratégie, ale aj silné a slabé stránky (príp. nedostatky) v cudzom jazyku. Pojem potreby študentov je interpretovaný väčšinou dvomi spôsobmi, a to ako cieľové potreby, ktoré označujú to, čo študenti potrebujú vedieť robiť v cieľovej situácii (definícia zameraná na záver vzdelávania – cieľ), a ako študijné potreby, ktoré označujú to, čo študenti potrebujú urobiť, aby si osvojili jazyk (definícia zameraná na proces – na prostriedky vzdelávania).⁷⁸ Informácie o potrebách adresátov odborného jazykového kurzu alebo perspektívnych používateľov študijných materiálov môžu byť získané rôznymi spôsobmi, pričom najčastejšie sú používané dotazníky, interview, pozorovanie, zbieranie údajov, neformálny rozhovor so študujúcimi, sponzormi vzdelávania a ďalšími zainteresovanými. Analýza potrieb bola v našom prípade nevyhnutná, keďže išlo o veľmi konkrétnu skupinu študentov – policajtov a o anglický jazyk na špecifické účely⁷⁹. Zohľadňovali sme teda potreby policajtov v oblasti odborného kontextu využívania komunikačných kompetencií v cudzom jazyku pri plnení úloh ZJ PZ. V rámci analýzy potrieb sme využili nasledujúce techniky: riadené interview s odborníkmi – expertmi z policajnej praxe – z oddelenia pre hraničnú políciu a Frontex odboru hraničnej polície ÚHCP a s policajtmí, ktorí už absolvovali vyslania v rámci ZJ PZ, konzultácie s vedecko-pedagogickým personálom Katedry jazykov APZ. Tieto informácie nám mali poskytnúť pohľad na využívanie odbornej angličtiny v rámci rôznych útvarov Ministerstva vnútra SR a v neposlednom rade na štúdium relevantnej literatúry. Po absolvovaní tohto kurzu by mali byť policajti prakticky pripravení využiť odborný jazyk z rôznych oblastí policajných služieb v ich plánovanom vyslaní.

Výsledky analýzy potrieb nám pomohli identifikovať tieto znalosti a zručnosti:

- znalosť terminológie služby hraničnej a cudzineckej polície, ako aj príbuzných policajných služieb,
- aktívna receptívna a produktívna komunikácia v špecifickom kontexte policajných služieb,
- skúsenosti s vyplňovaním formulárov,
- jazyková skúsenosť s rodeným hovoriacim z oblasti policajnej praxe,

⁷⁸ BINDEROVÁ, M., MIŽENKOVÁ, E. 2014. Analýza potrieb v jazykovom module pre dopravnú políciu. In *Cudzie jazyky. Súčasnosť a perspektívy*. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej dňa 17. júna 2014. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2014. s. 10 – 14.

⁷⁹ Z angl. English for Specific Purposes (ESP) – jeho používanie je podmienené jednak ovládaním príslušného cudzieho jazyka a jednak vedomosťami z príslušného odboru. Podľa charakteristiky T. Dudley-Evansa (*An Overview of ESP in the 1990s*, 1998, s. 6) je anglický jazyk na špecifické účely definovaný s cieľom odpovedať na špecifické potreby študentov; využíva základnú metodológiu a aktivity študovanej disciplíny; zameriava pozornosť na jazyk prislúchajúci týmto aktivitám z pohľadu gramatiky, lexiky, registra, zručnosti, diskurzu a žánru.

- gramaticky korektná ústna a písomná komunikácia,
- aplikácia e-learningu do vyučovacieho procesu,
- spracovanie prípadových štúdií,
- jazyková skúsenosť s odborníkmi z aplikačnej praxe, ktorí ovládajú anglický jazyk minimálne na úrovni C1.

Našou úlohou teda bolo vymedziť obsah predmetu vzhľadom na konverzačné témy, lexikálne a gramatické kompendium a zároveň špecifikovať kritériá na testovanie celkovej odbornej komunikačnej kompetencie. Výsledkom analýzy potrieb bol – na základe našich možností a schopností – nasledujúci model učebných osnov.

Tabuľka 6 Navrhnutý model učebných osnov odborného jazykového kurzu pre ZJ PZ.

Prezentácie ⁸⁰	Téma	Gramatika
Skúsenosti s pôsobením v zahraničí v rámci vyslaní ZJ PZ	E-learning: Mid-level English for Border Guards ⁸¹ , Poriadková polícia, Trestné právo ⁸²	Vzťažné vety
Macedónsko	Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	Členy
Srbsko	Polícia SR Ministerstvo vnútra SR	Kvantifikátory
Grécko	Dopravná nehoda Popis motorového vozidla	Some vs any
Taliansko	Organizovaná kriminalita	Priame a nepriame otázky
Rumunsko	Životopis, Formuláre, Reporty	Rozkazovací spôsob
Španielsko	Obchodovanie s ľuďmi	Modálne slovesá
Poľsko	Prípadové štúdie	Frázové slovesá
Portugalsko	Prednáška bezpečnostného atašé USA na Slovensku	Odborný preklad
Estónsko	Prednáška odborníka z policajnej praxe: ÚHCP	Odborný preklad
Chorvátsko	Interviewing Skríning	Slovesné časy
Francúzsko	Nelegálna migrácia Utečenci	Slovosled

⁸⁰ Prezentácie boli spracované účastníkmi jazykového kurzu a boli zamerané na informácie o krajinách možného vyslania, prípadne o krajinách, ktoré čelia náporu migrantov (história, geografia, politika, obyvateľstvo, kultúra, náboženstvo, jazyky a nárečia, vyslania policajtov a pod.).

⁸¹ Multimediálna didaktická pomôcka spracovaná pod záštitou agentúry Frontex v rámci projektu jazykového vzdelávania Training in English Communication for Border Guards.

⁸² E-learningové jazykové moduly spracované Katedrou jazykov APZ v Bratislave v rámci riešenia medzinárodnej vedeckovýskumnej úlohy Jazykové moduly pre vybrané služby PZ (VÝSK. 165).

7 Plnenie úloh ZJ PZ

ÚHCP zabezpečuje vyslania policajtov ako členov ZJ PZ v oblasti nelegálnej migrácie na základe:

- **bilaterálnych dohôd s jednotlivými krajinami, najmä s tretími štátmi;**⁸³
V súčasnosti sú podpísané memorandá o porozumení s Macedónskom, Srbskom, Slovinskom a Maďarskom. Pri týchto vyslaniach policajti slúžia v služobných uniformách a používajú štandardný služobný výstroj a štandardnú služobnú výzbroj. Preprava na územie hostiteľského štátu, ako aj výkon služby sa koná s využitím slovenských služobných cestných vozidiel typu SUV. Výkon služby je s nerovnomerným rozvrhnutím základného času služby v týždni a policajti vykonávajú najmä hraničný dozor a zabezpečujú verejný poriadok v spoločných hliadkach. Tieto vyslania financuje SR okrem výdavkov za ubytovanie a stravu, ktoré zabezpečuje hostiteľská krajina. Po prijatí noviel memoránd hradí hostiteľská krajina aj náklady na pohonné hmoty do služobných vozidiel.
- **ročných bilaterálnych rozhovorov/plánov s agentúrou Frontex;**
V poslednej tretine roka sa každoročne uskutočňujú bilaterálne rozhovory medzi agentúrou Frontex a členskými štátmi EÚ, ktorých účelom je naplánovanie vyslaní (určenie príspevku členských štátov) na nasledujúci rok v rámci spoločných operácií agentúry. Činnosť policajtov na týchto vyslaniach závisí od charakteru spoločnej operácie⁸⁴ a požadovaného profilu⁸⁵ vysielaného policajta.
- **výziev agentúry Frontex na vyslanie dodatočných ľudských a technických zdrojov.**
Na základe aktuálnej situácie a migračného tlaku v operačných oblastiach agentúra v priebehu roka zasiela dodatočné výzvy na nasadenie personálu alebo techniky v rôznych spoločných operáciách.

Z uvedeného vyplýva, že SR vysiela svoje sily a prostriedky buď pod záštitou agentúry Frontex, a to na základe vopred naplánovaných príspevkov alebo otvorených výziev so žiadosťou o vyslanie dodatočných síl alebo prostriedkov; alebo na základe bilaterálnych dohôd s jednotlivými krajinami, najmä s tretími krajinami.

V nasledujúcej časti charakterizujeme typ vyslaní, na ktorých participuje najvyšší podiel policajtov, vyslania konané na základe bilaterálnych dohôd s jednotlivými krajinami. Koncom roka 2015 na základe žiadosti maďarských policajných orgánov vplyvom silného migračného tlaku vyslala SR do Maďarska 2 kontingenty po 50 policajtov v termínoch 20. 10. 2015 až 20. 11. 2015 a 24. 11. 2015 až 23. 12. 2015 na základe bilaterálnej dohody medzi Prezidiom Policajného zboru Ministerstva vnútra SR a Celoštátnym hlavným veliteľstvom Polície Maďarska o cezhraničnej spolupráci (ďalej len „dohoda“). V zmysle bodu 2 uvedenej dohody bolo účelom vytvorenie, posilnenie a zoptimalizovanie vzájomnej cezhraničnej spolupráce, v rámci ktorej bola vykonávaná spoločná hliadková služba v železničnej doprave,

⁸³ napr. Memorandum o porozumení medzi Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom vnútra Macedónskej republiky o spoločných hliadkach na území Macedónskej republiky v rámci spoločných operácií z 18. apríla 2016 a i.

⁸⁴ Spoločná operácia môže byť uskutočňovaná na pozemnej hranici (napr. Flexible Operational Activities Land v Bulharsku), na vzdušnej hranici (napr. Alexis a Focal Point Air na letiskách rôznych členských štátov EÚ) a na morskej hranici (napr. Triton v Taliansku, Poseidon v Grécku) a v oblasti návratov (napr. Poseidon Readmission Operation v Grécku).

⁸⁵ Pozri Management Board Decision 38/2016 of 23 November 2016 adopting the profiles and the overall numbers of border guards and other relevant staff to be made available to the European border and coast guards teams [rozhodnutie riadiacej rady 38/2016 z 23. novembra 2016 o prijatí profilov a celkového počtu príslušníkov pohraničnej stráže a iného príslušného personálu, ktoré sa majú sprístupniť európskym tímom pohraničnej a pobrežnej stráže].

najmä na medzinárodnom spojení Vác – Szob – Štúrovo smerujúcom do SR. Od 01. 08. 2016 do 31. 08. 2016 bol opätovne vyslaný kontingent v počte 25 policajtov na najproblematickejšie úseky maďarsko-srbskej hranice v Bácsko-Kiskunskej župe. Maďarsko z dôvodu vysokého tlaku nelegálnych migrantov na jeho hranice prijalo niekoľko noviel zákonov, ktoré rozšírili oprávnenia maďarským policajtom a spôsob dokumentovania neoprávneného prekročenia vonkajšej hranice v úseku ochranného plota.

Na prelome rokov SR vyslala do Slovinska 2 kontingenty v počte 20 policajtov v termíne 06. 11. 2015 až 21. 12. 2015 a 04. 02. 2016 až 05. 03. 2016 na základe bilaterálnej dohody medzi Políciou Slovinskej republiky, Generálnym policajným riaditeľstvom Ministerstva vnútra Slovinskej republiky a Prezídiom Policajného zboru Ministerstva vnútra SR o vytvorení spoločných hliadok na území Slovinskej republiky v rámci spoločných operácií. Účelom bolo zabezpečenie verejného poriadku a bezpečnosti a zabránenie trestnej činnosti. V zmysle bodu 2 článku 1 zmienenej bilaterálnej dohody spolupráca so slovinskými policajtmí zahŕňala pomoc pri riadení, usmerňovaní a zabraňovaní veľkým skupinám migrantov v prekračovaní hranice a pomoc pri iných činnostiach alebo úlohách polície, akými sú uzavretie oblasti, pomoc pri iných udalostiach, ktoré nie je možné predvídať vopred.

Macedónsko vplyvom negatívnej situácie charakteristickej pre druhú polovicu roka 2015 požiadalo európske štáty o bilaterálnu spoluprácu nasadením policajných síl a prostriedkov na macedónsko-grécku hranicu. Chorvátsko reagovalo ako prvé a 21. 12. 2015 vyslalo 10-členný kontingent na obdobie dvoch týždňov. O týždeň neskôr bol vyslaný do najrizikovejšej oblasti v územnom obvode Gevgelija 20-členný srbský kontingent, a to od 28. 12. 2015 do 25. 01. 2016. Prvý slovenský kontingent v počte 25 policajtov pôsobil v Macedónsku v územnom obvode Gevgelija na účel výkonu hraničného dozoru, zabezpečovania verejného poriadku a bezpečnosti od 05. 02. 2016 do 05. 03. 2016.

V spoločných hliadkach v rámci spoločnej operácie na území Macedónska pôsobí až do súčasnosti 8 štátov – Česko, Chorvátsko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko⁸⁶, Slovinsko a Srbsko v troch územných obvodoch miest Gevgelija, Star Dojran a Bitola na južnej hranici s Gréckom. Slovenský kontingent je vysielaný na obdobie jedného mesiaca a rotuje sa každý druhý mesiac. Policajti slúžia pri nerovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni, dĺžka jednej nepretržitej zmeny je 12 hodín. Pred priamym výkonom služby je vždy vykonaná inštruktáž spoločných hliadok na miestnom oddelení hraničnej polície, počas ktorej je hliadka oboznámená s úlohami, ktoré má plniť. Priamy výkon služby je zabezpečený formou spoločnej hliadkovej činnosti v určenom úseku miestneho služobného obvodu. Spoločné hliadky sú zložené spravidla z dvoch slovenských a jedného macedónskeho policajta. Macedónsky policajt je zároveň veliteľom hliadky a koordinuje celú činnosť hliadky. Spoločné hliadky plnia úlohu hraničného dozoru na macedónsko-gréckej hranici v blízkosti hraničného ochranného plota alebo vo vnútrozemí služobného obvodu. Hlavnou náplňou činnosti spoločných hliadok je vykonávanie hraničného dozoru, kontrola spojnic poľných ciest, mostov, opustených budov smerom od štátnej hranice k hlavným cestným komunikáciám a tranzitným uzlom, vykonávanie cestných kontrol motorových vozidiel a ich posádok, príp. peších osôb a získavania operatívnych informácií od miestnych ľudí k možnému výskytu migrantov.

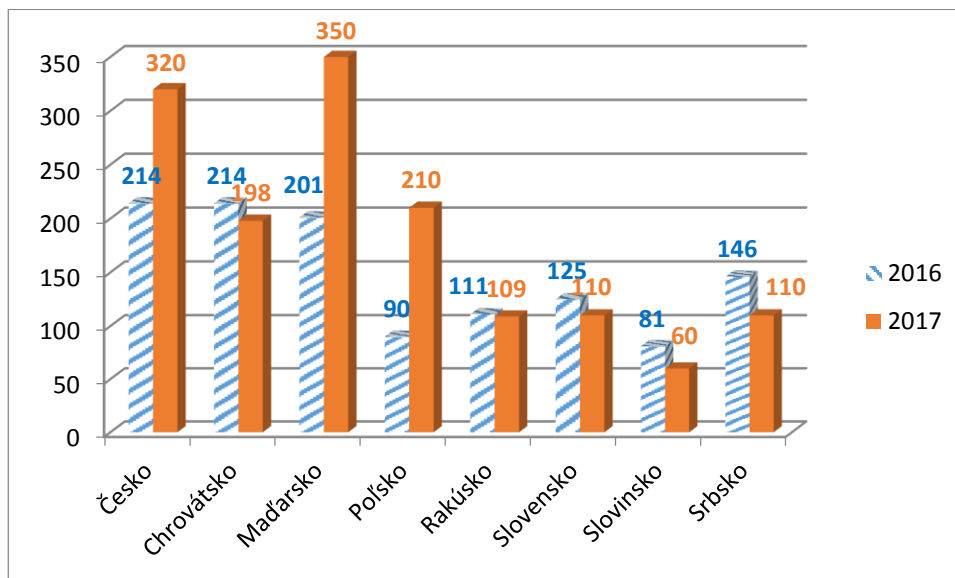
V roku 2016 SR nasadila do Macedónska 125 policajtov, čo je najvyšší príspevok per capita spomedzi 8 participujúcich krajín, ktoré v sumáre vyslali 1182 policajtov. V roku 2017 sa uskutočnili prvé dve rotácie⁸⁷ v počte 25 policajtov, avšak vplyvom formálneho uzavretia

⁸⁶ Výkon služby slovenského kontingentu sa uskutočňuje v zmysle bilaterálnej dohody – Memoranda o porozumení medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Macedónskej republiky o spoločných hliadkach na území Macedónskej republiky v rámci spoločných operácií zo 16. 4. 2016.

⁸⁷ Kontingenty vyslané v termínoch od 22. 1. do 24. 2. 2017 a od 4. 4. do 5. 5. 2017.

balkánskej trasy a stabilizácie SR znížila veľkosť kontingentu na 15 policajtov⁸⁸. Do konca roka 2017 má pôsobiť v Macedónsku 110 policajtov zo SR, v novembri 2017 sú podľa Ministerstva vnútra Macedónskej republiky predpokladané sumárne čísla 1467 policajtov (graf 3).

Graf 3 Počet vyslaných policajtov do Macedónska v priebehu rokov 2016 a 2017.

Zdroj: vlastné spracovanie.

Na základe grafického znázornenia možno vidieť, že napriek tomu, že v roku 2017 bola situácia v Macedónsku stabilizovaná, Česko, Maďarsko a Poľsko vyslali v porovnaní s rokom 2016 do oblasti viac policajtov. Tento fakt je v prípade Česka spôsobený tým, že v roku 2016 neparticipovali na spoločnej operácii od začiatku roka a prvé dva kontingenty tvorilo 27 policajtov⁸⁹. Následne bol počet zvýšený na 40, čo pretrváva až dodnes. V prípade Maďarska bol vyslaný najskôr 31-členný kontingent⁹⁰, druhú rotáciu tvorilo 20 policajtov⁹¹. Spočiatku rotovali každý druhý mesiac, od septembra 2016 pôsobia na území permanentne. Vyslaním svojho jedenásteho kontingentu 04. 03. 2017 zvýšili počet policajných síl na 30 policajtov. Poľsko prispieva od zapojenia sa do spoločnej operácie konštantným počtom 30 policajtov. V roku 2016 sa nezapojilo do spoločnej operácie hneď od januára, ale až 05. 05. 2016, čo spôsobuje rozdiel počtu vyslaných policajtov medzi porovnávanými rokmi. Na základe uvedeného môžeme generalizovať, že rozdiely sú spôsobené tromi hlavnými skutočnosťami. Už zmienené krajiny sa zapojili do spoločnej operácie počas jej priebehu, zvýšili počet policajných jednotiek a/alebo začali na území pôsobiť permanentne.

Vplyvom negatívneho vývoja v oblasti nelegálnej migrácie SR v roku 2015 vyslala 153 policajtov na plnenie úloh v zahraničí. V rámci bilaterálnej pomoci celkovo 120 policajtov (100 policajtov do Maďarska a 20 do Slovinska). 33 policajtov bolo vyslaných agentúrou Frontex (v rámci pozemného sektora bolo vyslaných 11 policajtov do Maďarska, 1 policajt do Bulharska, 4 policajti do Grécka, v rámci morského sektora boli vyslaní 3 policajti do Španielska, 2 do Chorvátska, 1 policajt do Slovinska a 7 policajtov do Grécka.

⁸⁸ Kontingenty vyslané v termínoch 6. 6. – 7. 7. 2017, 8. 8. – 6. 9. 2017, 11. 10. – 8. 11. 2017 a 15. 11. – 14. 12. 2017.

⁸⁹ Kontingenty boli vyslané v termínoch 04. 02. – 20. 3. 2016 a 22. 03. – 01. 05. 2016.

⁹⁰ V termíne od 04. 01. do 04. 02. 2016.

⁹¹ V termíne od 16.03. do 16. 04. 2016.

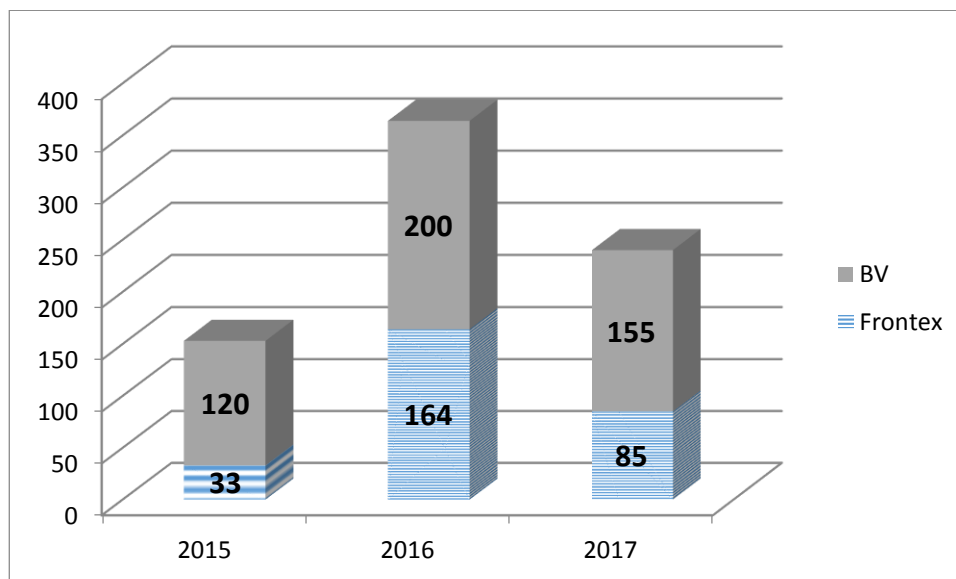
V rámci vzdušného sektora boli vyslaní celkovo 4 policajti – 1 policajt do Bulharska, 2 do Portugalska a 1 policajt do Fínska).

V roku 2016 vyslala SR 364 policajtov na výkon činností v súvislosti s pretrvávajúcim migračným tlakom, z toho v rámci bilaterálnej pomoci celkovo 200 policajtov (Macedónsko 125, Maďarsko 25, Slovinsko 20, Srbsko 30) a 164 policajtov bolo vyslaných agentúrou Frontex (v rámci pozemného sektora bolo vyslaných 5 policajtov do Maďarska, 55 policajtov do Bulharska, 4 policajti do Grécka, 3 policajti do Poľska a 2 policajti do Estónska. V rámci morského sektora bolo vyslaných 42 policajtov do Grécka, 42 policajtov do Talianska, 1 policajt do Chorvátska a 1 policajt do Bulharska. V rámci vzdušného sektora boli vyslaní 3 policajti do Bulharska, 1 policajt do Španielska, 2 policajti do Rumunska, 1 policajt do Portugalska a 1 policajt do Francúzska).

V roku 2017 vplyvom miernej stabilizácie vyslala SR celkovo 240 policajtov. V rámci bilaterálnej pomoci 155 policajtov (Macedónsko 110, Srbsko 45) a 85 policajtov bolo vyslaných agentúrou Frontex (v rámci pozemného sektora boli vyslaní 4 policajti do Maďarska, po 1 policajtovi do Poľska, Chorvátska, na Ukrajinu, do Litvy, Moldavska, 2 policajti do Čiernej Hory a 2 policajti do Bulharska. V rámci morského sektora bolo vyslaných 18 policajtov do Talianska, 1 policajt do Francúzska, 7 policajtov do Grécka a 1 policajt do Portugalska. V rámci morského sektora sa uskutočňujú aj návratové operácie z Grécka, v rámci ktorých bolo vyslaných 41 policajtov. V rámci vzdušného sektora boli vyslaní 4 policajti – po jednom do Španielska, na Ukrajinu, do Poľska a Lotyšska.).

Vyslania pod záštitou agentúry Frontex sa uskutočnili podľa vybraných profilov na výkon hraničného dozoru, činnosti skríniera a debrífera, registrácie a odoberania odtlačkov prstov, readmisií, prvolíniovej a druholíniovej hraničnej kontroly, psovoda a špecialistov na kontrolu dokumentov. Porovnanie počtu vyslaných policajtov v rámci bilaterálneho vyslania a agentúry Frontex je znázornené v grafe 4.

Graf 4 Rozdelenie počtu vyslaných policajtov na základe bilaterálneho vyslania (BV) a vyslania agentúry Frontex za roky 2015, 2016 a 2017.

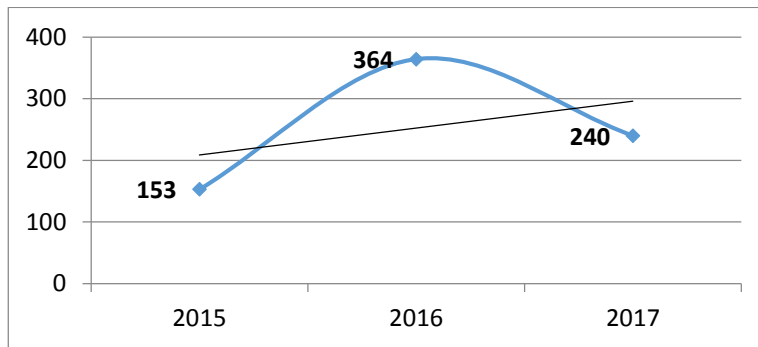

Zdroj: vlastné spracovanie.

Sumárny rozdiel počtu vyslaných policajtov medzi vyslaniami agentúry Frontex a bilaterálnymi vyslaniami je spôsobený najmä tým, že v prípade bilaterálnych vyslaní sa vysiela väčší kontingent (10 – 50 policajtov), ktorý slúži v nepretržitom režime v hliadkach na základe plánu služieb. V prípade vyslaní pod záštitou agentúry Frontex na najčastejši

vysielaný profil registrácia a odoberanie odtlačkov prstov sa vysielala spravidla menšia skupina policajtov (3 – 10 policajtov), ktorých výkon služby je flexibilný v závislosti od počtu a časového horizontu prichádzajúcich migrantov. V rámci týchto vyslaní sú policajti vysielaní aj individuálne.

Graf 5 Počet vyslaných slovenských policajtov do zahraničia za roky 2015, 2016 a 2017.

Zdroj: vlastné spracovanie.

Zo sumarizácie počtu vyslaných policajtov vyplýva (graf 5), že SR vyslala najviac policajtov na plnenie úloh v zahraničí v roku 2016, čo je dôsledok vrcholenia prísunu nelegálnych migrantov do EÚ. V porovnaní s rokom 2016 bolo v roku 2017 vyslaných o tretinu menej policajtov, čo bolo spôsobené formálnym uzavretím balkánskej trasy, kam SR vysielala významnú časť svojich policajných síl. Najnižší počet vyslaných policajtov bol v roku 2015, keď SR začala – najmä v druhej polovici roka – participovať na spoločných operáciách.

Záver

V roku 2015 sme boli svedkami bezprecedentného prílevu migrantov do EÚ, čo malo za následok sekundárne pohyby neregistrovaných nelegálnych migrantov. Tlak spôsobený masívnym prílevom nelegálnych migrantov si vyžiadalo rôzne opatrenia. EÚ reagovala najmä v oblasti riadenia a bezpečnosti spoločných európskych vonkajších hraníc. Zriadila novú agentúru, Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž, v porovnaní s pôvodnou agentúrou Frontex s rozšírenou pôsobnosťou. SR na prílev nelegálnych migrantov reagovala zriadením ZJ PZ určenej na plnenie úloh pri zabezpečovaní Európskeho integrovaného riadenia hraníc členských štátov EÚ a kontroly hraníc na území tretích štátov, ako aj na plnenie úloh pri zabezpečovaní kontroly hraníc na území SR.⁹² Napĺňanie databázy ZJ PZ nebolo vôbec jednoduché a nemožno to hodnotiť ako ukončený proces. Potreba obnovy a dopĺňania databázy je nepretržitá, je to živý mechanizmus, s ktorým je potrebné kontinuálne a koncepčne pracovať. Aby policajti splňali požadovanú úroveň interoperability⁹³, je potrebné zvyšovať úroveň odbornej spôsobilosti aj jazykovým vzdelávaním, najmä získaním špecifických jazykových schopností a zručností nevyhnutných na výkon služobnej činnosti v zahraničí. Pri tvorbe učebných osnov odborného kurzu anglického jazyka pre členov ZJ PZ je dôraz kladený na zlepšenie jazykového prejavu v odbornej komunikácii a schopnosť samostatného cudzojazyčného diskurzu. Po absolvovaní odbornej jazykovej prípravy by mal policajt dokázať aplikovať svoje odborné vedomosti v cudzom jazyku a v rámci danej problematiky viesť dialóg, príp. monológ, dokázať pochopiť a interpretovať prakticky všetky

⁹² Čl. 2 ods. 1 nariadenie Ministerstva vnútra SR č. 37/2017 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.

⁹³ Interoperabilitou sa rozumie schopnosť spoločne pracovať.

formy písaneho jazyka. Rovnako by mal dokázať rozviesť a podprieť svoje stanovisko vhodnými argumentmi a dôvodmi.

Literatúra

- BACHMANNOVÁ, J. et. al. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: NLN, Lidové noviny, 2002. s. 488. ISBN 80-7106-484-X.
- BINDEROVÁ, M., MIŽENKOVÁ, L. Analýza potrieb v jazykovom module pre dopravnú políciu. In *Cudzie jazyky. Súčasnosť a perspektívy*. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 17. júna 2014. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2014. s. 10 – 14.
- DUDLEY-EVANS, T. *An Overview of ESP in the 1990s*. In ORR, T. *Proceedings 1997: The Japan Conference on English for Specific Purposes Proceedings*. Aizuwakamatsu City: University of Aizu, 1998. s. 6. ISSN 1393 8573.
- Európska komisia. EÚ v roku 2016. Súhrnná správa o činnosti Európskej únie. Európska komisia. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2017. 100 s. ISBN 978-92-79-62652-4.
- European Migration Network Annual Report On Immigration And Asylum 2015. [Európska migračná sieť. Výročná správa o imigrácii a azyle 2015]. A Synthesis of Annual Policy Reports 2015 submitted by EU Member States and Norways. Synthesis Report: June 2016. 113 s.
- Európske noviny. 2017. [online]. [citované 18. august 2017]. Dostupné na internete: http://europskenoviny.sk/2015/11/23/ivan-stefanec-priliv-migrantov-ovplyvni-rozpocet-eu-pre-rok-2016/*utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=ivan-stefanec-priliv-migrantov-ovplyvni-rozpocet-eu-pre-rok-2016.
- Európsky dvor audítorov. Osobitná správa: Reakcia EÚ na utečeneckú krízu: prístup založený na hotspotoch. Luxemburg 21. marca 2017. 48 s.
- HORECKÝ, J. *Základy slovenskej terminológie*. SAV: Bratislava, 1956. s. 45 – 70.
- ISO 1087-1 STN 01 0012: 2003. *Terminologická práca. Slovník. Časť 1: Teória a aplikácia*. JANATA, P. *Překládáme do angličtiny. Příručka pro překladatele odborných textů*. Plzeň: Fraus, 1999. s. 7 – 10. ISBN 80-7238-052-4.
- JANÍKOVÁ, V. Učení a vyučování cizích jazyků a identita. In *Pedagogická orientace*. roč. 26, č. 1/2016. str. 30 – 33. ISSN 1211-4669.
- LUKÁČOVÁ, A. Vybrané aspekty prekladu policejní terminologie. In *Policajná teória a prax*. roč. XXI, 2/2013. Akadémia Policajného zboru v Bratislave. s. 106 – 107. ISSN 1335-1370.
- Management Board Decision 38/2016 of 23 November 2016 adopting the profiles and the overall numbers of border guards and other relevant staff to be made available to the European border and coast guards teams [rozhodnutie riadiacej rady 38/2016 z 23. novembra 2016 o prijatí profilov a celkového počtu príslušníkov pohraničnej stráže a iného príslušného personálu, ktoré sa majú sprístupniť európskym tímom pohraničnej a pobrežnej stráže].
- MASÁR, I. *Ako pomenúvame v slovenčine. Kapitoly z terminologickej teórie a praxe*. Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 2000. s. 10 – 11.
- MISTRÍK, J. *Lingvistický slovník*. SPN: Bratislava, 2002. 296 s. ISBN 8008027045 80-08-02704-5.
- MÖHN, D., PELKA, R. *Fachsprachen*. Tübingen, 1984. s. 26.

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1624/2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.
- Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 37/2017 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.
- Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 40/2016 o zahraničnej jednotke Policajného zboru.
- Nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie v znení neskorších zmien a predpisov.
- NOVÁKOVÁ I. a kol. E-learning a jeho aplikácia v odbornom jazykovom vzdelávaní pre vybrané policajné služby. Bratislava. s. 21 – 22, 105 – 120. ISBN 978-80-8054-655-7.
- Oznámenie komisie Európskemu parlamentu a Rade o ochrane a posilňovaní schengenského priestoru. Brusel 27. 9. 2017. COM 2017/570 final.
- PAJPACHOVÁ, M. Princípy systému manažérstva kvality v procese vzdelávania príslušníkov Policajného zboru. In *Celostná príprava manažérov zameraná na ich kvalitu – nutný predpoklad efektívneho riadenia organizácie vo vedomostnej spoločnosti*. Zborník vedeckých prác z virtuálnej vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Bratislava: APZ. s. 21. ISBN 978-80-8054-530-7.
- PAŽUCHOVÁ, M. Vyučovanie cudzieho jazyka na odborných školách. In *Technológia vzdelávania*. ročník VII, č. 8/1999. s. 14.
- PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Vydavateľstvo IRIS, 1997. s. 42 – 43. ISBN 80-88778-49-2.
- Rada Európy. Príručka pre tvorbu a implementáciu plurilingválnych a interkultúrnych kurikúl. *Moderné vzdelávanie pre vzdelanostnú spoločnosť*, 2013, s. 7 – 8, [online], [cit.25.10.2017], dostupné na:
https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Source2010_ForumGeneva/GuideEPI2010_SLV_K.pdf.
- Risk Analysis for 2016 [Analýza rizík na rok 2016], European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union. Risk Analysis Unit, Warsaw, March 2016. 72 s. ISBN 978-92-95205-46-8.
- Risk Analysis for 2017 [Analýza rizík na rok 2017], European Border and Coast Guard Agency (formerly European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union). Risk Analysis Unit, Warsaw, February 2017. 60 s. ISBN 978-92-95205-68-0.
- ROBINSON, P. *ESP Today: A Practitioner's Guide*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International (UK) Ltd., 1991. s. 34. ISBN 0132840847.
- Rozkaz riaditeľa Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru 42/2015 o zriadení komisie pre výberové konanie na vytvorenie a dopĺňanie personálnej databázy zahraničnej jednotky Policajného zboru pri zabezpečovaní kontroly hraníc v znení neskorších zmien.
- Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. ŠPÚ Bratislava, 2006. s. 133, 172 – 173.
- STRAKOVÁ, V. Překládání a výrazová explicitnost. In *Překládání a čeština*. Jinočany: H&H, 1994. s. 57. ISBN 80-85787-14-8.
- ŠUP, R. Aktuálne problémy migrácie v Európe a jej ľudskoprávna dimenzia. In MARCZYOVÁ, K., MEDELSKÝ, J., ODLER, R. a kol. *Aktuálne problémy migrácie v Európe a jej ľudskoprávna dimenzia*. Praha, 2016. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, ediční středisko v nakladatelství Eva Rozkotová. s. 56 – 57. ISBN 978-80-87975-50-3.

- TUREK, I. *Didaktika*. Iura Edition, 2010. s. 28 – 29, 185. ISBN 978-80-8078-322-8.
- Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 600 z 3. novembra 2015 k návrhu na zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru a miest zamestnancov Ministerstva vnútra SR.
- Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Skopje. 2016. [online]. [citované 14. november 2017]. Dostupné na internete: https://www.mzv.sk/web/skopje/detail/-/asset_publisher/bZtjMy3iNwbo/content/slovenska-policialna-jednotka-v-macedonsku/10182?p_p_auth=gmK5zk2W.
- WALTEROVÁ, E. *Kurikulum: Proměny a trendy v mezinárodní perspektivě*. Brno: Masarykova univerzita, 1994. 185 s. ISBN 8021008466.
- Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbere polície o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Keywords: Foreign Police Unit, European Border and Coast Guard Agency, migration crisis, language for specific purposes, ESP course

Summary

In today's increasingly interconnected world, international migration has become a reality that touches nearly all corners of the globe. In 2015 the European Union experienced an unprecedented influx of refugees and migrants. In acute crisis situations like this one, Frontex's focus is set on reactive measures and efforts to solve the exceptional emergency situation. A new Regulation (EU) 2016/1624 of the European Parliament and of the Council of 14 September 2016 on the European Border and Coast Guard and amending Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EC) No 863/2007 of the European Parliament and of the Council, Council Regulation (EC) No 2007/2004 and Council Decision 2005/267/EC came into force in October 2016. The heads of state or government at their informal meeting on migration held on 23 September 2015 stressed the need to tackle the dramatic situation at the external borders and to strengthen the controls at the borders, in particular through additional resources for the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union, the European Asylum Support Office (EASO), and Europol, using human resources and technical contributions from Member States. Consequently, the Regulation contributed to the establishment of European integrated border management which comprises measures concerning third countries, such as the common visa policy, measures concerning neighbouring third countries, border control measures at the external borders, risk analysis and measures within the Schengen area and the return policy. To ensure the effective implementation of European integrated border management, the European Border and Coast Guard Agency was established. In Slovakia, the issue of growing migration facilitated the setting up of the Foreign Unit of the Police Force. The operation of the unit was originally governed by Regulation No 40/2016 of the Ministry of the Interior of the Slovak Republic on the Foreign Police Unit but in order to comply with a new regulation (EU) on Frontex, the national regulation had to be adapted to new tasks and circumstances. New Regulation No

37/2017 of the Ministry of the Interior of the Slovak Republic on the Foreign Police Unit came into force on 7 April 2017. It defines, inter alia, the recruitment conditions relating to competence in the English language. Members of the Foreign Police Unit should communicate correctly, understand specifically oriented texts as well as information which is provided orally, develop documents and reports in writing and join formal as well as informal discussions. For this purpose, English for specific purposes (ESP) courses have been developed at the national level. ESP refers to the teaching and learning of English as a second or foreign language. The goal of the learners is to use English in a particular domain. ESP courses take into account specific learners – border guards, their specific linguistic and non-linguistic needs, which form the nucleus of the needs analysis, material development, the teaching process, etc.

*npor. JUDr. Alexandra Zvalová, PhD.
oddelenie pre hraničnú políciu a Frontex
odbor hraničnej polície
Úrad hraničnej a cudzineckej polície
Prezídium Policajného zboru
e-mail: alexandra.zvalova@minv.sk*

*pplk. Mgr. Iveta Nováková, PhD.
Katedra jazykov
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: iveta.novakova2@minv.sk*

Recenzenti: prof. Ing. Anton Tallo, CSc., mjr. PaedDr. Martina Binderová, PhD.